

Contactpersoon

10.2e

T 10.2e

10.2e

Datum

6 mei 2019

Kenmerk

2019-0000231926

verslag

Implementatie Wet gedeeltelijk verbod op
gezichtsbedekkende kleding - Overleg IenW - Vervoerders

Vergaderdatum	8 januari 2019
Aanwezig	10.2e (MinIenW) 10.2e (KNV) 10.2e (HTM) 10.2e (NS) 10.2e (MinBZK)
Afwezig	10.2e (MinIenW)

Het doel van deze bijeenkomst is om met IenW, BZK en de vertegenwoordigers van de vervoerders gezamenlijk afspraken te maken over de wijze van implementatie van de wet op het gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding in het openbaar vervoer.

Toelichting wet en implementatietraject

Na een kort kennismakingsrondje licht 10.2e de wet en het op dit moment voorziene implementatietraject toe met behulp van de presentatie (zie bijlage).

De wet is in juni 2018 door de Eerste Kamer aangenomen. Het verbod geldt voor alle vormen van gezichtsbedekking (bivakmutsen, boerka's, nikab's, integraal helmen, e.d.) en is van toepassing op het openbaar vervoer, zorginstellingen, onderwijsinstellingen en overheidsgebouwen. Overtreding van de wet kan leiden tot een boete van de eerste categorie, maximaal 410 euro. De voorziene inwerkingtreding is 1 juli 2019.

BZK is het coördinerend departement voor de implementatie, geeft de kaders mee en fungeert als vraagbaak. De vakdepartementen VWS, OCW, JenV en IenW zijn verantwoordelijk voor de implementatie van de wet binnen hun sectoren.

Voor het bepalen van de reikwijdte van 'openbaar vervoer' is het voorstel om uit te gaan van de definitie van openbaar vervoer in de Wet personenvervoer 2000. Dit betekent dat al het openbaar vervoer *met een dienstregeling* per bus, trein, veerdiensten, metro, auto en tram onder het verbod valt. Zoals bij de sector bekend vallen onder deze definitie niet de belbus, de watertaxi zonder dienstregeling, private veerdiensten en continue veerdiensten. IenW vraagt zich af of voor de uitlegbaarheid en eenduidigheid de opsomming beperkt moet

Datum
6 mei 2019

worden tot bus trein tram en metro. Het verbod geldt alleen *in* het vervoersmiddel, dus niet bij de halte, wachtplaats of op het perron. Tijdens de wetsbehandeling is door de Eerste Kamer aangegeven dat het opstellen van huisregels met een verdergaande beperking dan de wet nog steeds mogelijk blijft. Verder is het verzoek van de Eerste Kamer aan de vervoerders om helder te communiceren hoe zij omgaan met het verbod.

Verwachtingen na inwerkingtreding

De vervoerders voorzien grote risico's bij de inwerkingtreding van de wet. Zij zijn van mening dat het verbod in het openbaar vervoer erg lastig te handhaven zal zijn. Het openbaar vervoer is een dynamisch en open systeem waar men op meerdere plekken in het voertuig in en uit stapt en waarbij het op tijd uitvoeren van de dienstregeling van groot belang is. Over de punctualiteit van uitvoering van de dienstregeling zijn afspraken gemaakt in de concessies (openbare dienstcontracten) met IenW en de decentrale opdrachtgevers. Niet nakomen van deze afspraken kost de vervoerders geld, dus belang van punctuele dienstuitvoering staat bij vervoerders voorop.

Het grootste probleem bij het handhaven van de nieuwe wet is dat deze de chauffeur, conducteur of boa-controleur geen bevoegdheid geeft. Op dit moment wordt voorzien dat zij niet meer kunnen doen dan het aanspreken van de passagier op het feit dat hij de wet overtreedt. Op basis van de huidige wettekst, de wetsbehandeling en de stand van zaken hebben zij geen handelingsperspectief bij het handhaven van de nieuwe wet. Zij zijn niet bevoegd om verdere stappen te ondernemen als iemand met gezichtsbedekkende kleding bij het aanspreken weigert het voertuig te verlaten. Boa's zijn niet bevoegd om een proces-verbaal uit te schrijven of iemand aan te houden op basis van gezichtsbedekkende kleding.

Naar aanleiding van het verslag heeft HTM in aanvulling op bovenstaande alinea opgemerkt dat HTM controleurs niet permanent aanwezig zijn in de voertuigen. Zij functioneren in mobiele teams. Voor de (HTM) trambestuurders geldt dat zij geen rechtstreeks contact hebben met instappende reizigers (NB dit verschilt per vervoersbedrijf/per regio) en derhalve – nu ook al - geen actie kunnen ondernemen jegens de desbetreffende passagier.

BZK toont begrip voor de specifieke situatie in het OV en de beperkte mogelijkheden voor chauffeurs, trambestuurders, conducteurs en boa-controleurs. Met name ook in gevallen waarbij er geen of weinig contact met de klant is. BZK zal het punt van de beperkte bevoegdheden van de boa's bespreken met JenV. **Actie BZK.** De vertegenwoordiger van de vervoerders geeft aan vanuit de sector geen voorstander te zijn van het verruimen van de bevoegdheden van de boa's voor deze wet.

Zorgpunten

Met betrekking tot het verbod worden zorgen geuit. De vervoerders voorzien dat het aanspreken op het verbod tot onveilige situaties en escalaties leidt. BZK geeft aan dat de wet bedoeld is om de sociale veiligheid te vergroten. 11.1

Datum
6 mei 2019

11.1
[Redacted text block]

Het is noodzakelijk dat het personeel van tevoren goed wordt geïnstrueerd over de wet in het algemeen en specifiek op het omgaan met incidenten. Voor de sector is hierbij het primaire uitgangspunt dat het voor hen niet mogelijk is om in deze situaties voertuigen stil te zetten. Dit in verband met het dan verder escaleren van de situatie, de gevolgen voor de veiligheid in het voertuig, de verkeersveiligheid en het uitvoeren van de dienstregeling. Van belang is dat IenW, BZK en de vervoerders afspraken maken en van elkaar weten hoe wordt omgegaan met de handhaving en wat specifiek de verwachtingen zijn rondom incidenten en/of provocaties. **Actie IenW/BZK/Vervoerders/JenV.**

11.1
[Redacted text block]

Vervolgstappen implementatie

Het huidige beleid bij overtredingen, zoals geluidsoverlast of zwartrijden, is het de-escalierend optreden door de conducteur en boa-controleur, waarbij hij alleen kan optreden als hij toevallig op het voertuig aanwezig is of nadat hij is opgeroepen door de bestuurder/chauffeur. Van de bestuurder/chauffeur kan geen optreden worden verwacht. Het de-escalierend optreden heeft tot doel snel de angel uit de discussie te halen en te zorgen dat de betreffende passagier het gedrag of de overtreding stopt en/of snel het voertuig verlaat. BZK vraagt aan de vervoerders om te kijken of dit beleid ook als uitgangspunt genomen kan worden bij de nieuwe wet.

Het is voor de vervoerders van groot belang om duidelijk te krijgen wat de rol van de politie is bij de handhaving van het verbod binnen het openbaar vervoer. Dit is nodig om te kunnen bepalen hoeveel tijd de sector nodig heeft ter voorbereiding op de invoering van de wet. De verantwoordelijkheidsverdeling tussen de openbaar vervoer sector en de politie bij de handhaving van het verbod moet dus duidelijk worden. Ook is belangrijk dat bijvoorbeeld de chauffeur weet welke steun hij kan verwachten van de politie en of er afspraken gemaakt moeten worden over aanrijtijden van de politie. BZK zal de rol van de politie bij de handhaving van het verbod bespreken met JenV en hier bij de vervoerders – zo snel mogelijk - op terugkomen. Gekeken wordt naar moment en wijze van afstemming tussen vervoerders en JenV / politie op dit punt. **Actie BZK/IenW.**

Datum
6 mei 2019

De vervoerders geven aan dat het goed is om te starten met het opstellen van de instructies voor het personeel en te bekijken welk handelingsperspectief wordt meegegeven. Laat je iemand met gezichtsbedekkende kleding het voertuig betreden of weiger je de toegang? En zo ja, hoe doe je dat? En vervolgens: wat moet het personeel doen als die persoon toch het voertuig instapt: moet hij de situatie laten zoals het is (met eventuele onrust en agressie van andere passagiers tot gevolg) of moet hij de politie inschakelen? 11.1

Indien de politie wordt ingeschakeld zal het voertuig moeten worden stilgezet aangezien de politie niet achter een rijdend voertuig aangaat, wat ongewenste consequenties heeft voor de dienstregeling en eveneens kan leiden tot onrust en agressie in het voertuig. De specifieke situatie van een 'rijdend voertuig' in de beperkingen die dit in de handhaving met zich meebrengt moeten hierin meegenomen worden. Dit op vergelijkbare wijze als de huidige afspraken tussen de vervoerders en de politie hierover op dit moment.

BZK geeft aan dat er bijvoorbeeld door de vervoerders – met hulp van BZK en IenW - een gesprekshandleiding opgesteld kan worden voor het personeel, waarin bijvoorbeeld staat hoe een buschauffeur het gesprek kan aangaan met iemand die zich niet aan het verbod houdt en wat hij kan antwoorden als andere passagiers kritische vragen stellen over de mate van handhaving. Het ministerie van OCW heeft aangegeven dat er bij het onderwijs wellicht behoefte is aan een gesprekshandleiding om het gesprek op scholen te faciliteren over het verbod. Hier tussen zou voor uitwisseling gezorgd kunnen worden.

De NS geeft aan dat de conducteur nu in bepaalde situaties degene is die de afweging maakt of hij optreedt en of hij de trein laat vertrekken of niet. Daarbij neemt hij bepaalde argumenten mee in zijn afweging. Dat is straks met het nieuwe verbod ook zo. De vraag is wel hoe dit ingepast kan worden en wat er mogelijk is, gezien de beperkingen die de conducteur heeft. Afsproken wordt om na te gaan wat er nu aan instructies, kaders en rolbeschrijvingen beschikbaar is en of dat ook toepasbaar is op het nieuwe verbod. **Actie: Vervoerders.**

Er is een Sociaal Veiligheidsoverleg tussen onder andere de vervoerders en JenV waarin operationele afspraken worden gemaakt tussen de vervoerders en alle partners in de handhaving. Mogelijk kan de instructie aan het personeel, de afspraken met de politie en andere handhavingpunten over dit verbod hier worden besproken. BZK zegt toe met JenV te bespreken in hoeverre dit hierin zou kunnen passen en hierover aan de Vervoerders en IenW terug te koppelen. Ook zij bekijken of dit als passend wordt ervaren. **Actie: allen.**

Met betrekking tot het eventueel consulteren van reizigersorganisaties, geven de partijen aan dat het op dit moment niet opportuun lijkt om hiermee in overleg te treden.

Datum
6 mei 2019

Publieksvoorlichting

De sector dient zelf -in afstemming met BZK- te bepalen hoe zij aan reizigers kenbaar gaan maken dat gezichtsbedekkende kleding niet meer is toegestaan in de voertuigen. Een 'campagne-opzet' over de nieuwe wet is niet voorzien. BZK is zich terdege bewust van de rol die zij heeft bij duidelijke en eenduidige communicatie over de wet.

Er bestaan al meerdere verboden in het openbaar vervoer die ook niet allemaal in het voertuig hangen of op huisregels staan. Men kan ervoor kiezen om het meer vanuit de preventieve kant te benaderen en passagiers bijvoorbeeld al bij de halte of op het station door het personeel of via informatieborden erop te wijzen dat het niet is toegestaan om met gezichtsbedekkende kleding het voertuig te betreden.

Het verzoek aan vervoerders is om ook zelf te kijken naar eenduidige communicatie en hoe dit vanuit de verschillende onderdelen van de vervoerders op passende wijze vorm gegeven kan worden. De vervoerders geven aan stickers of tekst in het voertuig niet als optie te zien. Mogelijk zou de halte of het perron wel een mogelijkheid bieden, al is de vraag of dit passend is. **Actie: vervoerders.**

Op de BZK website staat algemene informatie over de nieuwe wet en er zullen FAQ's worden opgesteld. De algemene informatie wordt de komende maanden op basis van de afspraken aangepast. Ook wordt een communicatieplan opgesteld.

In de communicatie geldt verder als aandachtspunt dat er waterveren mét (Rotterdam) en zónder (Amsterdam) dienstregeling zijn, wat tot verwarring kan leiden. Daarnaast zal er ook in verband met bijvoorbeeld carnaval en Halloween een duidelijke lijn moeten komen over wat wel en niet is toegestaan.

Bij de communicatie vanuit BZK zal in ieder geval worden meegenomen:

- dat het gaat om een verbod *in* het vervoersmiddel en niet op de perrons of bij de haltes;
- dat wordt aangegeven voor welke vervoersmiddelen dit wel en niet geldt op basis van de besproken definitie van openbaar vervoer. **Actie BZK.**

Monitoring na inwerkingtreding

Na de invoering van de wet zal de uitvoering worden gemonitord. De precieze invulling moet nog worden bepaald, denkbaar is dat dit op signaalbasis zal gaan. Aandachtspunt van de vervoerders hierbij is dat als het de bedoeling is dat chauffeurs incidenten moeten gaan melden, dit gevolgen heeft voor het opstellen van de instructie.

Afspraak: kijken of dit punt meegenomen kan worden in het Sociaal Veiligheidsoverleg en of kan worden aangesloten bij huidige afspraken over monitoring. **Actie: allen.**

Volgend overleg

Het volgende overleg vindt plaats op maandag 11 februari van 15u tot 16.30u bij IenW.

Datum
6 mei 2019

Actielijst

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
1.	08-01-19	Bespreken met VenJ: - Bevoegdheden boa's in openbaar vervoer bij handhaving verbod - Rol politie bij handhaving verbod in openbaar vervoer	BZK/IenW	
2.	08-01-19	Afspraken maken over handhaving en verwachtingen rondom provocaties en incidenten.	BZK/IenW/ Vervoerders/ JenV	
3.	08-01-19	Bruikbaarheid nagaan van bestaande instructies, kaders en rolbeschrijvingen.	Vervoerders	
4.	08-01-19	Bepalen of Sociaal Veiligheidsoverleg goed gremium is voor implementatie wet (afspraken met politie, instructie aan personeel e.d.)	BZK/IenW/ Vervoerders/ JenV	
5.	08-01-19	Mogelijkheden voor communicatie richting reizigers in beeld brengen.	Vervoerders	
6.	08-01-19	Bij de algemene informatie vanuit BZK meenemen dat het gaat om een verbod <i>in</i> het vervoersmiddel en aangeven voor welke vervoersmiddelen het verbod geldt.	BZK	
7.	08-01-19	Monitoring na inwerkingtreding wet: - Bezien of dit kan worden meegenomen in het Sociaal Veiligheidsoverleg - Bezien of kan worden aangesloten bij huidige afspraken over monitoring.	BZK/IenW/ Vervoerders/	

Contactpersoon

10.2e

T 10.2e

@minbzk.nl

Datum

6 mei 2019

Kenmerk

2019-0000231927

verslag

Overleg JenV - Implementatie Wet op het gedeeltelijk
verbod op gezichtsbedekkende kleding

Vergaderdatum 10 januari 2019

Aanwezig	10.2e (JenV)
	10.2e (JenV)
	10.2e (Politie)
	10.2e (Politie)
	10.2e (OM)
	10.2e (IND)
	10.2e (MinBZK)
Afwezig	10.2e (IND)

Het doel van deze bijeenkomst is om met JenV, Politie, OM, IND en BZK gezamenlijk afspraken te maken over de wijze van implementatie van de wet op het gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding.

Toelichting wet en implementatietraject

Na een kort kennismakingsrondje licht 10.2e de wet en het op dit moment voorziene implementatietraject toe met behulp van de presentatie (zie bijlage).

De wet is in juni 2018 door de Eerste Kamer aangenomen. Het verbod geldt voor iedere vorm van gezichtsbedekking waarmee de drager zijn gezicht onherkenbaar maakt (bivakmutsen, boerka's, nikab's, maskers, integraal helmen, e.d.). Het verbod geldt in het openbaar vervoer en in gebouwen en bijbehorende erven van onderwijsinstellingen, overheidsinstellingen en zorginstellingen.

Overtreding van de wet kan leiden tot een boete van de eerste categorie, maximaal 410 euro. De voorziene inwerkingtreding is 1 juli 2019.

BZK is het coördinerend departement voor de implementatie, geeft de kaders mee en fungeert als vraagbaak. De vakdepartementen VWS, OCW, JenV en I&W en BZK werken gezamenlijk aan de implementatie waarbij ieder de geëigende en gebruikelijke rol richting sectoren vervult. Het gaat daarbij om gedeelde verantwoordelijkheid die met de sectoren – waar allereerst de implementatie nodig is en plaats vindt – wordt opgepakt.

Datum
6 mei 2019

Voor het OM is het van belang om te weten wanneer het besluit over de datum van inwerkintreding wordt gepubliceerd in de Staatscourant. Het OM heeft ongeveer drie maanden nodig na het moment van de officiële publicatie voor de implementatie van de wet binnen het OM. **Actie BZK.**

Na de invoering van de wet is het ook van belang dat er zicht is op de uitvoering van de wet. De precieze invulling van de monitoring moet nog worden bepaald. In verband met de monitoring zullen alle betrokken sectoren bevroegd worden over de uitvoering en zal er dus ook informatie nodig zijn van politie, het OM en de rechtspraak. Onderdeel van de implementatie is om ook hier gezamenlijk afspraken over te gaan maken. Daarbij staat de werkwijze zoals die nu voor andere onderwerpen of thema's geldt voorop. Suggesties en voorbeelden worden gewaardeerd.

Op de BZK website staat algemene informatie over de nieuwe wet en er zullen FAQ's worden opgesteld. De algemene informatie wordt de komende maanden op basis van de afspraken met de sectoren aangepast.

Vanuit de Politie wordt gevraagd naar de motie die bij de Eerste Kamer behandeling is ingediend over gezichtsbedekking bij demonstraties. De minister heeft toegezegd om na te gaan bij de burgemeesters of en in welke mate zij hierover voorschriften meegeven en of zij het wenselijk vinden dat er een algemeen verbod komt op gezichtsbedekkende kleding bij demonstraties. Dit wordt door BZK onderzocht, voorzien is dat de EK hier vóór de zomer over wordt geïnformeerd.

Vragen over reikwijdte verbod

De aanwezigen hebben de volgende vragen over de nieuwe wet:

1. *Geldt het verbod ook voor politiebureaus, bibliotheken en bijvoorbeeld het Rijksmuseum?*

In de wet is niet specifiek benoemd wat er onder overheidsinstellingen valt. De huidige afbakening roept een aantal vragen op. BZK zoekt uit wat de wetgever hieronder verstaat, zorgt voor een goede opzet voor de afbakening en komt hier bij JenV op terug. **Actie BZK.**

Ten aanzien van gebouwen is voorzien om de implementatie van het verbod te agenderen in het interdepartementale huisvestingsoverleg, voor zowel rijkskantoren, rijksgebouwen als voor gebouwen en kantoren van de departementen (niet vallend onder de definitie Rijk). **Actie BZK, CZW/DGOO.**

2. *Geldt het verbod voor AZC's?*

In de wet is alleen een uitzondering op het verbod opgenomen voor residentiele delen van zorginstellingen en niet voor AZC's. Gevraagd wordt aandacht te besteden aan eventuele strijd met het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Het OM merkt op dat het huidige verbod en de gemaakte uitzondering een bredere interpretatie van residentieel naar buiten de zorg niet lijkt toe te staan. BZK gaat na of in de wetsbehandeling en bespreking deze in steek specifiek gekozen is en komt hier bij JenV en IND op terug, met name ivm COA en gevangeniswezen. **Actie BZK.**

3. *Wat betekent het verbod voor het openbaar vervoer in de grensregio's?*

Het verbod geldt voor al het Nederlands openbaar vervoer op Nederlands grondgebied. Hieronder vallen bijvoorbeeld niet de veerdiensten naar Engeland of

Datum
6 mei 2019

het vliegverkeer gezien de definitie die voor openbaar vervoer gehanteerd wordt op basis van de Wet op het Openbaar Vervoer.

Bij I&W zal de vraag worden neergelegd hoe de openbaar vervoersbedrijven omgaan met het verbod in het geval van grensoverschrijdend vervoer. Eveneens dient te worden bepaald of buitenlandse vervoersbedrijven ook meegenomen moeten worden in de communicatie. **Actie BZK / I&W.**

4. Welke onderwijsinstellingen vallen allemaal onder het verbod?

Het gaat hierbij om alle door OCW erkende sectoren van het onderwijs, te weten: primair onderwijs, secundair onderwijs, speciaal onderwijs, MBO-raad, VSNU (universiteiten/hogescholen). Bijvoorbeeld huiswerkbegeleiding en kinderdagopvang vallen hier niet onder.

5. Heeft de onderwijsinspectie een rol bij de handhaving van het verbod?

De inspectie heeft geen specifieke wettelijke bevoegdheid voor deze wet gekregen. In hoeverre de inspectie hierin een algemene taak heeft – net als voor andere wettelijke bevoegdheden waarvoor zij niet specifiek bevoegd is en het haar vrij staat om vanuit de toezichtsrol te onderzoeken of een school zich aan de geldende wet-en regelgeving houdt - wordt door OCW nog uitgezocht en tussen BZK en OCW besproken. Dit geldt ook voor de overige inspecties zoals die van VWS. **Actie: OCW/ VWS / BZK.**

6. Welke zorginstellingen vallen onder het verbod?

In de wet is niet specifiek benoemd wat er onder zorginstellingen valt. VWS is daarom aan zet om dit te definiëren. Gesprekken met VWS over het toepassingsbereik lopen. **Actie VWS / BZK.**

Verwachtingen na inwerkingtreding

De primaire zorg bij politie zit bij de te verwachten provocaties door zowel voor- als tegenstanders van het verbod, met name rondom de invoering en wellicht ook op andere momenten. Zoals gebruikelijk zullen OM en politie in overleg treden over de wijze van handhaving van het verbod en specifieke situatie rondom incidenten en/of provocaties. **Actie OM/Politie.** Het OM bepaalt nog of het een beleidsbrief, richtlijn of aanwijzing opstelt waarin o.a. de afdoening door de politie wordt opgenomen. **Actie OM.** Politie verzoekt hierbij om duidelijk aan te geven of het de bedoeling is dat er meteen een boete wordt uitgedeeld of dat er eerst in overleg getreden wordt met de overtreder.

De lijn bij de handhaving zou naar mening van de aanwezigen moeten zijn dat zoveel mogelijk wordt voorkomen dat de politie wordt ingeschakeld en dat de betreffende instantie eerst zelf probeert de situatie op te lossen. Van belang hierbij is dat bijvoorbeeld een buschauffeur, conciërge of schooldirecteur duidelijk moet weten dat de politie ook daadwerkelijk komt als hij hen inschakelt. Vervolgens dienen de kaders duidelijk te zijn waarin de politie moet optreden. Bij alle wetten wordt aan de wijze van optreden een lokale en per situatie afhankelijke invulling gekozen. Daarmee kunnen er tussen gemeenten verschillen zijn. BZK geeft aan dat de achtergrond van de wet ook ligt in het vaststellen van een eenduidig normenkader voor heel Nederland. Goed om dit bij de uitwerking in gedachten te houden.

De politie wil graag van alle sectoren weten hoe zij met de invoering van de wet omgaan en of zij verwachten dat de politie vaak zal worden ingeschakeld bij de handhaving. **Actie BZK / VWS / OCW / I&W.**

Datum
6 mei 2019

Rol BOA's openbaar vervoer

Door de openbaar vervoersector is de zorg geuit dat de BOA's geen bevoegdheden hebben gekregen in de wet om deze te handhaven. De sector wil graag van de politie weten hoe zij hiermee omgaan. Op dit moment is niet duidelijk of er een rol voor de BOA's kan zijn en of deze om verdere actie gaat. Het is daarom goed om de huidige bevoegdheden, het optreden door BOA's in de praktijk en de eventuele gevolgen van de wet nader uit te zoeken. **Actie: JenV.**

JenV zoekt de huidige bevoegdheden uit en bekijkt de eventuele mogelijkheden rondom de werkwijze en bevoegdheden van BOA's. In overleg met BZK en andere departementen wordt naar het vervolg gekeken. **Actie: JenV, BZK en daarna allen.**

BZK en JenV checken nog een keer of er tijdens de wetsbehandeling is gesproken over de rol van BOA's en eventueel ook specifiek in het openbaar vervoer. **Actie JenV en BZK.**

Volgend overleg

Over vier a vijf weken vindt een nieuwe bijeenkomst in dezelfde setting plaats waarin het de bedoeling is een antwoord te geven op de gestelde vragen. Tevens worden dan afspraken gemaakt over de wijze van implementatie en communicatie door de betrokken organisaties. Hierbij is het voor BZK van belang om te weten hoeveel tijd de organisaties nodig hebben voor de implementatie van de nieuwe wet.

Actielijst

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
1.	10-01-19	Nagaan datum officiële publicatie Koninklijk Besluit over inwerkingtreding.	BZK	
2.	10-01-19	Definiëren welke gebouwen onder overheidsinstellingen vallen.	BZK	
3.	10-01-19	Wijze van implementatie wet agenderen voor interdepartementale huisvestingsoverleg voor rijksgebouwen.	BZK - CZW/DGOO	
4.	10-01-19	Nagaan reikwijdte van uitzondering voor residentiele delen van instellingen.	BZK	
5.	10-01-19	Bij I&W uitvragen hoe omgegaan wordt met grensoverschrijdend vervoer en of zij buitenlandse vervoersbedrijven meenemen in de communicatie.	BZK/I&W	
6.	10-01-19	Toezichtsrol onderwijsinspectie bij handhaving wet bespreken met OCW (en ook met VWS ivm inspectie volksgezondheid)	OCW/ BZK VWS / BZK	

02

Datum
6 mei 2019

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
7.	10-01-19	Definiëren welke gebouwen onder zorginstellingen vallen.	BZK/VWS	
8.	10-01-19	Algemene handhavingslijn bepalen en specifiek rondom incidenten en/of provocaties.	OM/Politie	
9.	10-01-19	Wijze van implementatie bepalen (beleidsbrief, richtlijn of aanwijzing)	OM	
10.	10-01-19	Overal beeld opstellen t.b.v. politie met wijze van implementatie door alle sectoren en verwachtingen hoe vaak politie wordt ingeschakeld bij de handhaving.	BZK / VWS / OCW / I&W	
11.	10-01-19	Nader uitzoeken huidige bevoegdheden BOA's in openbaar vervoer; optreden door BOA's in de praktijk en eventuele gevolgen hiervoor van de wet. Daarna: in overleg met BZK en andere departementen vervolg bepalen.	JenV JenV / BZK / I&W	
12.	10-01-19	Verifiëren of tijdens wetsbehandeling is besproken over rol BOA's en specifiek in openbaar vervoer.	Jenv / BZK	

03

Contactpersoon

10.2e [redacted]

T 10.2e [redacted]

[redacted]@minbzk.nl

Datum

6 mei 2019

Kenmerk

2019-0000231928

verslag

Interdepartementaal Overleg - Implementatie Wet
gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding

Vergaderdatum	22 januari 2019
Aanwezig	10.2e [redacted] (IenW) 10.2e [redacted] (JenV) 10.2e [redacted] (OM) 10.2e [redacted] (OCW) 10.2e [redacted] (VWS) 10.2e [redacted] (BZK)
Afwezig	10.2e [redacted] (IenW) 10.2e [redacted] (OCW) 10.2e [redacted] (VWS)

---

1. Opening

Het doel van dit overleg is om met de contactpersonen van de betrokken departementen in gezamenlijkheid de implementatie van de wet gedeeltelijk verbod op gezichtsbedekkende kleding te bespreken en af te stemmen. Het gaat hierbij vooral om het delen van vraagstukken die spelen bij de implementatie en bij de invoering van de wet, evenals het borgen van de samenhang tussen sectoren.

2. Stand van zaken implementatie

Het plan van aanpak voor de implementatie is eind december door de minister van BZK geaccordeerd. De overleggen met de betrokken departementen zijn in november opgestart en inmiddels hebben ook met een aantal sectoren overleggen plaatsgevonden over de invoering van de wet. Het is het streven dat deze eind februari zijn afgerond. De brief van de minister van BZK aan de Tweede Kamer over de uitkomsten van de gesprekken met de sectoren en de inwerkingtredingsdatum is beoogd voor eind maart. De voorziene inwerkingtredingsdatum van de wet is 1 juli 2019. Het is aan de minister van BZK om deze datum vast te stellen.

Datum
6 mei 2019

Overheidsinstellingen

10.2e is vanuit de BZK directie IFHR (Inkoop- Facilitair en Huisvestingsbeleid Rijk) betrokken bij de implementatie van de wet. IFHR is de kadersteller voor alle rijkskantoren. 10.2e stelt een nota op ten behoeve van het Landelijk Facilitair Management Overleg (LFMO), met hierin onder meer een voorgestelde werkwijze voor het rijksbeveiligingspersoneel.

De wet heeft betrekking op overheidsinstellingen. De definitie van overheidsinstellingen omvat meer dan alleen rijkskantoren, het gaat hierbij om de breedste betekenis van het woord. In de Memorie van Toelichting is over overheidsinstellingen opgenomen: "Tot slot geldt het verbod ook voor overheidsinstellingen. Het gaat daarbij om het feitelijke gebruik van het gebouw door de overheidsinstelling. Het gebouw hoeft daarmee niet in eigendom te zijn van de overheid. Daarbij gaat het om instellingen die vallen onder het rijk, provincies, gemeenten en waterschappen. Dit geldt daarmee ook voor de zelfstandige bestuursorganen."

Met de VNG, IPO en Unie van Waterschappen wordt op korte termijn overleg ingepland. De ambassadegebouwen vallen onder Buitenlandse Zaken en worden meegenomen in het LFMO. Musea met een wettelijke taak die de rijkscollectie beheren vallen onder overheidsgebouwen en daarmee onder de nieuwe wet.

Onderwijsinstellingen

De wet geldt voor alle erkende onderwijsinstellingen. Hierbij is de vraag of het commercieel onderwijs, waarvan de diploma's wel worden erkend door OCW maar de opleidingen niet door OCW worden bekostigd, hier ook onder vallen. OCW zoekt uit welke onderwijsinstellingen onder de definitie vallen. **Actie OCW.**

Veel scholen hebben al kledingvoorschriften voor hun leerlingen, die gelden echter niet ook altijd voor de ouders. Het verbod heeft naar verwachting betrekking op een kleine groep jonge moeders met gezichtsbedekkende kleding, die straks het schoolplein of de school niet meer in kunnen. 11.1

[Redacted text block]

11.1 [Redacted text block]

Een aandachtspunt voor OCW is dat de schoolvakanties dit jaar pas op zijn vroegst op 6 juli beginnen en dat de wet dus in het huidige schooljaar inwerking treedt. 10.2e gaat de mogelijkheden in de onderwijswetgeving na om de wet in te laten gaan vanaf het nieuwe schooljaar. **Actie OCW.**

Datum
6 mei 2019

Openbaar vervoer

Bij de bepaling van de reikwijdte van het verbod in het openbaar vervoer wordt uitgegaan van de definitie van openbaar vervoer in de Wet personenvervoer 2000. Dit betekent dat al het openbaar vervoer met een dienstregeling onder het verbod valt. Het verbod geldt alleen in het vervoersmiddel, dus niet bij de halte, wachtplaats of op het perron. Vliegtuigen vallen niet onder openbaar vervoer. Het personeel op het voertuig heeft geen bevoegdheden bij de handhaving van de nieuwe wet en kan niet meer doen dan de passagier aan te spreken op het feit dat hij/zij de wet overtreedt. Net als het huidige beleid bij overtredingen zoals geluidsoverlast of zwartrijden, zal de instructie aan het personeel worden om de-escalerend op te treden.

IenW zoekt uit welke consequenties de wet heeft voor grensoverschrijdend vervoer en de communicatie hierover richting reizigers en buitenlandse vervoersondernemingen. **Actie IenW.**

Zorginstellingen

Bij VWS heeft Directie Langdurige Zorg de trekkersrol gekregen voor de implementatie van de wet, vanwege de uitzondering die geldt voor residentiële zorginstellingen. Er zijn meerdere directies bij de implementatie betrokken, de complexiteit van de uitvoering lijkt bij de curatieve zorg te zitten.

VWS stuurt op korte termijn een nota naar de ambtelijke top met daarin een voorstel voor de te hanteren definitie van welke zorginstellingen onder de wet vallen, inclusief een voorstel voor de communicatielijn. Na vaststelling zal de nota gedeeld worden met de deelnemers van dit overleg. **Actie VWS.**

Handhaving (JenV)

Bij de handhaving van de nieuwe wet heeft zowel de instelling als de politie de beleidsvrijheid om - naar gelang de situatie- al dan niet handhavend op te treden. Het 'kan' element in de Memorie van Toelichting is hierbij belangrijk:

Pag. 5: "De instelling kan uitdrukkelijk uitdragen dat het verboden is het gebouw met bedekt gezicht binnen te treden en als huisregel stellen dat personen die zich daar niet aan houden, worden aangesproken om de gezichtsbedekkende kleding af te doen of het gebouw te verlaten en dat de politie wordt ingeschakeld, indien de betrokkene niet wenst mee te werken."

Pag. 10: "de overtreder kan bij overtreding van het verbod door de instelling zelf worden gewezen op het verbod en worden verzocht om de gezichtsbedekkende kleding te verwijderen of de ruimte waar het verbod van kracht is te verlaten. Indien de overtreder aan beide geen gehoor geeft is het inschakelen van de politie aan de orde."

Tijdens de kamerbehandeling is nadrukkelijk aangegeven dat van de professional verwacht wordt dat deze de wet zal gaan handhaven en de overtreder zal aanspreken op het feit dat hij/zij een overtreding begaat. JenV verwacht dat de sectoren handhavend zullen optreden en dat alleen bij escalatie de politie wordt ingeschakeld.

Datum
6 mei 2019

Een overtreding van de nieuwe wet valt onder het strafrecht. Dit betekent dat een agent een proces-verbaal kan uitschrijven en het OM de afdoening doet. Het OM stelt een beleidslijn op voor de afdoening door het OM. **Actie OM.**

Een BOA heeft geen bevoegdheden gekregen in deze wet en het is niet de verwachting dat de bevoegdheden van boa's hiervoor worden uitgebreid. JenV gaat de huidige bevoegdheden van BOA's in relatie tot de nieuwe wet nog na, evenals de eventuele wenselijkheid voor uitbreiding van de bevoegdheden. **Actie JenV.**

JenV en BZK gaan na of en wat er tijdens de wetsbehandeling is besproken over de rol van BOA's en ook specifiek in het openbaar vervoer. **Actie JenV/BZK.**

Voor JenV is het van belang om duidelijk te krijgen wat er onder de definitie van openbaar vervoer, onderwijsinstellingen, overheidsinstellingen en zorginstellingen valt en waar politie inzet verwacht wordt. Afsproken wordt dat zodra de departementen deze definitiekwestie bepaald hebben, dit gedeeld worden met de leden van het overleg. Streven is dit vóór het volgende interdepartementale overleg duidelijk te hebben. **Actie allen.**

BZK zal op de website met algemene informatie over de wet specifieke informatie opnemen over welke instellingen onder de wet vallen. **Actie BZK.**

Vraag is hoe de sectoren aan het publiek duidelijk gaan maken in welke gebouwen het verbod geldt en wat het inhoudt. Mogelijkheden hierbij zijn bijvoorbeeld stickers bij de ingang om mensen op het verbod te wijzen, of flyers bij de receptie. Het is aan iedere sector zelf om te bepalen welk vorm van voorlichting het beste bij hen past. Omwille van de eenduidigheid in de communicatieboodschap is het wel van belang dat dit in afstemming met BZK gaat. **Actie allen.**

3. Stuurgroep 29 januari a.s.

Er is een interdepartementale stuurgroep ingericht om op directeursniveau de voortgang van de implementatie en de politiek-bestuurlijke aandachtspunten te bespreken. De stuurgroep is tevens bedoeld voor het delen van dilemma's en ingezette acties. De eerste bijeenkomst vindt op dinsdag 29 januari plaats. De agenda en stukken zullen tevens worden toegestuurd aan de deelnemers van het interdepartementale overleg.

4. Samenwerking en informatieuitwisseling

Aandachtspunt bij de implementatie is een goede onderlinge afstemming over de communicatie richting instellingen die onder meerdere definities vallen, bijvoorbeeld een onderwijsinstelling welke tevens een overheidsgebouw is. Streven is om hier vóór het volgende interdepartementale overleg uitsluitel over te hebben. **Actie allen.**

BZK zegt toe relevante informatie inzake de invoering te zullen delen met de aanwezigen van het overleg indien dit binnenkomt, bijvoorbeeld van het Mensenrechtencomité of van Islamitische samenwerkingsverbanden.

03

Datum
6 mei 2019

In het algemeen heeft SZW aangeboden rondom de communicatie ondersteuning en advies te kunnen geven. Bij het verdere communicatietraject wordt dit meegenomen. Bij specifieke verzoeken of vragen is het verzoek dit aan 10.2e door te geven. **Actie: Allen.**

5. Acties en afspraken komende periode

10.2e verzoekt de aanwezigen dat als zij nog meer informatie nodig hebben, zoals verslagen van andere overleggen, brieven, nota's en dergelijke, dit aan haar of 10.2e door te geven zodat zij deze informatie kunnen delen.

De directie Communicatie van BZK stelt een communicatieplan op voor de algemene communicatie over de wet en uitleg over de sectoren, voorziene oplevering is in maart.

Drie maanden voor de inwerkingtreding wordt het Koninklijk Besluit gepubliceerd in de Staatscourant. Dat betekent dat met de huidige voorziene inwerkingtredingsdatum de publicatie op 1 april 2019 plaatsvindt. Gezien deze publicatiedatum is het verzoek aan de departementen dat indien wordt ingeschat dat de inwerkingtredingsdatum van 1 juli niet haalbaar is, dit meteen aan BZK door te geven.

Afgesproken wordt dat de frequentie van dit overleg voorlopig iedere drie weken wordt. Het volgende overleg is ingepland op 12 februari van 15u tot 16.30u.

Actielijst

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
1.	22-1-19	Definitie onderwijsinstellingen vaststellen en delen met deelnemers overleg incl. verwachtingen rondom politie-inzet	OCW	Deadline 12-2
2.	22-1-19	Definitie zorginstellingen vaststellen en delen met deelnemers overleg incl. verwachtingen rondom politie-inzet	VWS	Deadline 12-2
3.	22-1-19	Definitie openbaar vervoer vaststellen en delen met deelnemers overleg incl. verwachtingen rondom politie-inzet	IenW	Deadline 12-2
4.	22-1-19	Definitie overheidsinstellingen vaststellen en delen met deelnemers overleg incl. verwachtingen rondom politie-inzet	BZK	Deadline 12-2
5.	22-1-19	11.1	OCW	
6.	22-1-19	Uitzoeken mogelijkheden in onderwijswetgeving ivm invoering wet volgend schooljaar	OCW	

03

Datum
6 mei 2019

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
7.	22-1-19	Consequenties grensoverschrijdend vervoer en communicatie hierover richting reizigers en buitenlandse vervoersondernemingen.	IenW	
8.	22-1-19	Opstellen beleidslijn afdoening proces-verbaal door OM	OM	
9.	22-1-19	Nagaan huidige bevoegdheden BOA's in relatie tot nieuwe wet en wenselijkheid voor uitbreiding bevoegdheden.	JenV	
10.	22-1-19	Nagaan wat tijdens wetsbehandeling is besproken over rol BOA's en specifiek in het ov.	JenV/BZK	
11.	22-1-19	Op BZK website specifieke informatie opnemen over reikwijdte verbod.	BZK	
12.	22-1-19	Overzicht van instellingen die onder meerdere sectoren vallen.	OCW, IenW, VWS, JenV	Deadline 12-2
13.	22-1-19	Bepalen communicatiewijze over wet binnen eigen sectoren	BZK, OCW, IenW, VWS, JenV	
14.	22-1-19	Specifieke vragen of verzoeken rondom communicatie ondersteuning doorgeven aan 10.2e	BZK, OCW, IenW, VWS, JenV	

Contactpersoon

10.2e [redacted]

T 10.2e [redacted]

10.2e [redacted] @minbzk.nl

Datum

6 mei 2019

Kenmerk

2019-0000231929

verslag

Overleg BZK/OCW/VO-raad/PO-raad - Implementatie Wet
gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding

Vergaderdatum	24 januari 2019
Aanwezig	10.2e [redacted] (VO-raad) 10.2e [redacted] (PO-raad) 10.2e [redacted] (OCW) 10.2e [redacted] (BZK)
Afwezig	10.2e [redacted] (OCW) 10.2e [redacted] (OCW) 10.2e [redacted] (OCW)

Aanpassingen op het verslag nav aanvullingen van deelnemers zijn geel gearceerd.

Dit overleg is bedoeld voor het geven van een toelichting op de wet gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding, de stand van zaken bij het primair en voortgezet onderwijs te bespreken en te kijken naar acties die nodig zijn voor de implementatie van het verbod bij de diverse partijen in het onderwijsveld. Tevens wordt in het overleg ingegaan op vragen en zorgpunten van de VO-raad en PO-raad over de wet en de signalen die zij hierover vanuit het onderwijs ontvangen.

Toelichting wet en implementatietraject

Tijdens de behandeling van de wet is in de Eerste Kamer toegezegd dat de minister van BZK in goed overleg met de sectoren waar het verbod betrekking op heeft gaat kijken wat er nodig is voor de implementatie van de wet. Het is de bedoeling dat deze gesprekken in januari en februari 2019 plaatsvinden, dit overleg is hier een voorbeeld van.

De totstandkoming van de wet kent inmiddels een traject van ongeveer 10 jaar waarin een aantal wetsvoorstellen in verschillende gradaties de revue zijn gepasseerd. Uiteindelijk is de wet in zijn huidige vorm in juni 2018 door de Eerste Kamer aangenomen. Het betreft een gedeeltelijk verbod en geen totaalverbod: het is alleen van toepassing op het openbaar vervoer, zorginstellingen, onderwijsinstellingen en overheidsgebouwen. Het verbod geldt voor alle vormen van gezichtsbedekking (bivakmutsen, maskers, boerka's, nikab's, integraal helmen, e.d.). De voorziene inwerkingtreding van de wet is 1 juli 2019.

Datum
6 mei 2019

BZK is het coördinerend departement en werkt samen met de betrokken vakdepartementen (VWS, OCW, JenV en I&W en BZK) aan de implementatie van de wet, waarbij ieder departement de geëigende en gebruikelijke rol richting de sectoren vervult. Voor de implementatie binnen de onderwijssector is OCW het aanspreekpunt. De coördinatie van de implementatie van de wet is bij OCW belegd bij de directie Emancipatie.

Uitzonderingen

In de wet is een aantal uitzonderingen opgenomen. Het verbod geldt niet voor residentiele delen van verzorgingshuizen. Het verbod geldt niet voor de noodzakelijke bescherming van het lichaam in verband met het uitoefenen van een beroep of een sport. Het verbod geldt ook niet bij deelname aan feestelijke of culturele activiteiten, zoals Sinterklaas of carnaval. Vraag hierbij is of indien een islamitische school het einde van de ramadan viert, dit onder de uitzondering van een culturele activiteit valt.

Het is voor de onderwijssector belangrijk om inzichtelijk te krijgen waar en wanneer het verbod wel of niet geldt. In de kamerbehandeling is vrij uitgebreid over de uitzonderingen gesproken, ook over bijvoorbeeld internaten. 10.2e [redacted] zoekt de relevante teksten over OCW uit de (voorbereiding van de) kamerbehandeling op. **Actie OCW** (Deadline half februari 2019).

BZK en OCW zorgen voor een QenA over de uitzondering van feestelijke en culturele activiteiten. **Actie: OCW en BZK** (deadline: april 2019).

11.1 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Handhaving

Bij overtreding van het verbod kan een strafrechtelijke boete worden opgelegd. Deze is alleen van toepassing op de overtreder en niet op de instelling waar het verbod geldt. Verder betreft het een overtreding en geen misdrijf. De overtreding kan alleen door de politie (agent) worden geconstateerd.

In de Memorie van Toelichting bij de wet is een 'kan-bepaling' opgenomen: "De instelling kan uitdrukkelijk uitdragen dat het verboden is het gebouw met bedekt gezicht binnen te treden en als huisregel stellen dat personen die zich daar niet aan houden, worden aangesproken om de gezichtsbedekkende kleding af te doen of het gebouw te verlaten en dat de politie wordt ingeschakeld, indien de betrokkene niet wenst mee te werken."

BZK wijst er op dat eerder samen OCW en bij de kamerbehandeling nadrukkelijk is aangegeven dat van de professional verwacht wordt dat deze de wet kent en bewust zal handelen. Bijvoorbeeld door er op te wijzen dat er een verbod is en dit via een schoolgids, flyer of andere bij de school passende wijze duidelijk te maken. Bij het overtreden van de wet is de eerste stap de overtreder hierover aan te spreken en het geven van een keuze om de wet – al dan niet - te volgen.

Datum
6 mei 2019

Aandachtspunten onderwijssector

Het verbod geldt voor alle erkende onderwijsinstellingen. Dit betekent voor het primair onderwijs dat het verbod voor ongeveer 1000 schoolbesturen gaat gelden.

Aanvulling 10.2e /OCW: En dus bijna 7000 scholen.

OCW kijkt voor de private gefinancierde onderwijsinstellingen naar de precieze afbakening van de definitie. **Actie OCW** (deadline: half februari).

De wet geldt in de gebouwen van de betrokken instellingen en de bijbehorende erven, dus ook op schoolpleinen. Het verbod geldt altijd en niet alleen voor de tijdsduur waarin onderwijs wordt verleend. Als een school zijn gebouw in de avonden of in weekenden verhuurt aan een andere instelling, is het verbod nog steeds van kracht.

Er zijn twee vaste verandermomenten in een jaar waarop nieuwe wetten inwerking treden: op 1 januari en op 1 juli. Aandachtspunt voor OCW is dat de schoolvakanties dit jaar op zijn vroegst op 6 juli beginnen en de wet dus in het huidige schooljaar inwerking treedt in plaats van in het nieuwe schooljaar. OCW geeft aan dat er voor onderwijswetgeving een verandermoment is op 1 augustus ipv 1 juli. OCW, 10.2e gaat de precieze reikwijdte hiervan na en komt hier bij BZK op terug om de opties door te nemen. **Actie OCW** (deadline half februari).

Zorgen vanuit de onderwijssector

Een van de zorgpunten van de onderwijssector is dat deze wet aan artikel 23¹ van de grondwet raakt. Vraag hierbij is hoe je als sector de wet goed kunt uitleggen als je tegelijkertijd wilt dat dat ouders vanuit geloofsvrijheid de keuze voor een bepaalde school kunnen maken, nu in deze wet de keuze is gemaakt om artikel 23 te beperken. Toegezegd wordt om een QenA over de relatie tussen artikel 23 en deze wet op te stellen. **Actie: OCW**, antwoord bespreken met BZK (deadline maart 2019).

Het zorgpunt bij het wel of niet aanspreken van de betrokken personen gaat over de reacties en de gesprekken die dit oplevert. Zowel vanuit de overtreder als vanuit de omgeving – ook bij niet aanspreken. Welke reacties en gesprekken in de maatschappij levert dit op en welke gevolgen in de samenleving heeft dit?

Veel scholen hebben al kledingvoorschriften voor hun leerlingen, die gelden echter niet altijd ook voor de ouders. De PO-raad heeft bij scholen navraag gedaan in hoeverre er vrouwen met gezichtsbedekkende kleding op schoolpleinen komen. Hierop is door geen enkele school bevestigend geantwoord. Naar schatting heeft het verbod vooral gevolgen voor een kleine groep jonge moeders die gezichtsbedekkende kleding draagt die straks het schoolplein of de school niet meer in of op kunnen. 11.1

¹ Art. 23 van de Grondwet gaat over de verantwoordelijkheid van de regering voor het onderwijs, de waarborging van de vrijheid van onderwijs, evenals de eerbiediging van godsdienst en levensovertuiging.

Datum
6 mei 2019

11.1

Scholen dienen een werkwijze te bepalen over hoe zij met de handhaving van het verbod omgaan, hoe zij het gesprek hierover met leerlingen en ouders aangaan en hoe de school optreedt bij escalatie. Verder moet worden nagedacht over hoe de voorlichting over de nieuwe wet plaatsvindt, bijvoorbeeld door informatie in schoolgidsen op te nemen of het beschikbaar stellen van flyers. De VO-raad merkt op dat het te laat is om nu nog informatie over de nieuwe wet op te nemen in de schoolgidsen voor het nieuwe schooljaar. De inhoud van deze gidsen wordt door scholen bepaald en de concepten liggen al klaar. 11.1

Uitgangspunt in de communicatie is om aan te sluiten bij wat gebruikelijk is bij invoering van nieuwe wetgeving in de onderwijssector. **Actie PO-raad en VO-raad** om te kijken op welke wijze duidelijk naar scholen en door scholen gecommuniceerd kan worden.

De Stichting School en Veiligheid wordt vanuit OCW gefinancierd om scholen te helpen met het invullen van het onderwerp en vraagstukken rondom sociale veiligheid. OCW en BZK hebben contact met de Stichting School en Veiligheid, zij willen en kunnen hier waarschijnlijk een goede rol vervullen. OCW en BZK gaan hierover met hen in overleg. Mogelijk kunnen zij informatie op hun website opnemen waar scholen naar kunnen verwijzen. Ander bespreekpunt is hoe de PO-raad / VO-raad en OCW onderwijsinstellingen kunnen bereiken die niet zijn aangesloten bij de bestaande onderwijssraden. **Actie PO-Raad, VO-raad, OCW/BZK** (deadline: half februari).

11.1

De relatie tussen de school en de (wijk)agent verdient ook aandacht. Zowel bij het escaleren van een situatie waarbij de politie wordt ingeroepen als bij bijvoorbeeld de situatie dat de agent op school is – voor een afspraak, of vragenuur – en een overtreding constateert. BZK en OCW zorgen voor een QenA samen met JenV / Politie over deze situatie(s). **Actie BZK, OCW in overleg met JenV/Politie** (deadline: april).

Daarnaast is de specifieke situatie van de leerplicht en thuiszitters van belang. Op dit moment blijft dit de verantwoordelijkheid van de school. Vraag is hoe deze verantwoordelijkheid ligt als een leerplichtig kind van de ouders niet naar school mag in verband het niet willen voldoen aan de nieuwe wet. OCW zorgt voor een QenA op dit punt. **Actie OCW** (deadline maart).

11.1

Datum
6 mei 2019

11.1

PO-raad en VO-raad geven aan graag aan de gang te gaan met het opstellen van QenA's. **Actie: PO- en VO raad.**

Slotopmerkingen

De PO-raad vraagt om bij wetgevingstrajecten in het algemeen beter aangesloten te worden. In het geval van deze nieuwe wet had – bijvoorbeeld in 2015 bij de Tweede kamer behandeling – het contact vanuit het departement beter gekund. BZK en OCW lichten de totstandkoming van de wet toe, OCW geeft aan op welke wijze met de onderwijssector contact is geweest. Aangegeven wordt dat het goed is dat OCW, BZK en de PO-raad en VO-raad nu om tafel zitten en dit proces samen vormgeven. Bij nieuwe wetgeving blijft dit een aandachtspunt – zeker waar het wetgeving betreft uit andere of algemene sectoren die het onderwijs raken. **Actie: OCW en BZK richting wetgevingsdirecties.**

Actielijst

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
1.	24-1-19	Inzichtelijk maken welke uitzonderingen in de wet gelden voor onderwijs n.a.v de kamerbehandeling	OCW	Deadline half februari 2019
2.	24-1-19	Opstellen QenA over uitzondering van feestelijke en culturele activiteiten	OCW/BZK	Deadline april 2019
3.	24-1-19	Vaststellen welke onderwijsinstellingen onder de definitie vallen	OCW	Deadline half februari 2019
4.	24-1-19	Nagaan mogelijkheden datum inwerkingtreding wet conform onderwijswetgeving	OCW	Deadline half februari 2019
5.	24-1-19	Opstellen QenA relatie art 23 grondwet en nieuwe wet	OCW	Deadline half februari 2019
6.	24-1-19	Communicatiemiddelen in kaart brengen die gebruikelijk zijn bij invoering nieuwe wetgeving in de onderwijssector	PO-raad en VO-raad	
7.	24-1-19	In overleg met Stichting School en Veiligheid. Bespreekpunten: hun rol bij invoering; opnemen van informatie op website; hoe onderwijsinstellingen te bereiken die niet zijn aangesloten bij de bestaande onderwijsraden.	OCW/BZK	Deadline half februari 2019
8.	24-1-19	Opstellen QenA over school irt	OCW/BZK	Deadline april

04

Datum
6 mei 2019

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
		wijkagent	iom JenV	2019
9.	24-1-19	Opstellen QenA over verantwoordelijkheid school voor kind dat thuis zit ivm nieuwe wet	OCW	Deadline maart 2019
10.	24-1-19	Overleg met PRO ja/nee	OCW	Deadline half februari 2019
11.	24-1-19	Opstellen QenA's tbv scholen over invulling verbod	PO-raad en VO-raad	
12.	24-1-19	Signaal richting wetgevingsdirecties om bij wetgevingstrajecten die onderwijs raken de onderwijsraden te betrekken.	BZK/OCW	

11.1 [Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

11.1 [Redacted text block]

04

Datum
6 mei 2019

11.1
[Redacted text block]

11.1
[Redacted text block]

11.1
[Redacted text block]

Contactpersoon

10.2e

T 10.2e

10.2e @minbzk.nl

Datum

6 mei 2019

Kenmerk

2019-0000231930

verslag

Stuurgroep Implementatie Wet gedeeltelijk verbod
gezichtsbedekkende kleding

Vergaderdatum	29 januari 2019
Aanwezig	Hanneke Schipper (BZK) 10.2e (JenV) 10.2e (IenW) Jacqueline Prins (OCW) 10.2e (VWS) 10.2e (BZK) 10.2e (BZK)
Afwezig	10.2e (JenV) 10.2e (VWS)
Agendalid	10.2e (OM)

---

1. Opening

Hanneke heet alle aanwezigen van harte welkom bij deze eerste interdepartementale stuurgroep over de implementatie van de wet op het gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding. Er volgt een kort voorstelrondje met een toelichting van ieders rol bij de implementatie van de nieuwe wet:

- 10.2e 10.2e bij de BZK directie IFHR (Inkoop- Facilitair en Huisvestingsbeleid Rijk) en is als kadersteller voor alle rijkskantoren betrokken bij de implementatie.
- 10.2e vervangt zijn directeur Theo van Uum en coördineert vanuit de VWS directie Langdurige Zorg de implementatie voor de zorginstellingen.
- 10.2e coördineert vanuit de directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding de implementatie bij JenV en vervangt 10.2e. Zij zit hier in de eerste plaats namens de JenV organisaties die zijn betrokken bij de handhaving (OM en politie). Afsproken wordt dat zij ook de contactpersoon is namens de andere onderdelen van JenV die met deze wet te maken krijgen omdat zij een overheidsinstelling zijn, zoals de IND.
- Jacqueline Prins is directeur Emancipatie, de coördinerende directie van OCW voor de implementatie van de wet bij de onderwijsinstellingen.
- 10.2e van IenW 10.2e bij de directie Openbaar Vervoer en Spoor, de coördinerende directie voor de implementatie van de wet voor het openbaar vervoer.

05

Datum
6 mei 2019

- Hanneke Schipper is directeur CZW (Constitutionele Zaken en Wetgeving) en heeft de taak om de wet namens de minister van BZK te implementeren. De betrokken departementen zijn verantwoordelijk voor de implementatie binnen hun sectoren, waarbij BZK een faciliterende en coördinerende rol heeft.

10.2e [redacted] 10.2e [redacted] zijn hiervoor vanuit CZW ingezet.

Doel en frequentie stuurgroep

De stuurgroep is bedoeld om de voortgang van de implementatie en de politiek-bestuurlijke aandachtspunten te bespreken. Gezien de politieke gevoeligheid van dit dossier is het goed dat de stuurgroepleden elkaar snel weten te vinden indien dit nodig is.

Het idee is om de stuurgroep hierna nog drie keer bijeen te laten komen:

- in maart - als een brief naar de Eerste en Tweede Kamer gaat met de uitkomsten van de gesprekken met de sectoren;
- in juni - vlak voor de inwerkingtreding van de wet;
- in september - na de inwerkingtreding en om het vervolg te bepalen.

De stuurgroep kan ook ad hoc bij elkaar worden geroepen als daar behoefte voor ontstaat bij de stuurgroepleden.

NB: SZW heeft geen sector waar de wet wordt geïmplementeerd en maakt daarom geen onderdeel uit van de stuurgroep. Zij zijn wel beschikbaar om ondersteuning en advies te geven rondom de communicatie.

Stand van zaken implementatie

10.2e [redacted] geeft een korte toelichting op de wetsgeschiedenis, die inmiddels een traject van ongeveer 10 jaar kent met een aantal wetsvoorstellen variërend van een totaalverbod tot sectorspecifieke verboden. Uiteindelijk is de wet in zijn huidige vorm in juni 2018 door de Eerste Kamer aangenomen. De minister van BZK heeft de Eerste Kamer toegezegd dat zij eerst in goed overleg met de betrokken sectoren gaat kijken wat er nodig is voor de invoering van de wet, waarna zij de datum van inwerkingtreding vaststelt. Zoals bij de departementen bekend is loopt dit traject. Wel is er verschil in de voortgang tussen sectoren. Inmiddels hebben gesprekken plaatsgevonden met IenW, JenV, OCW en - een deel van - hun sectoren. Bij IenW, OCW en JenV zijn er mails naar alle betrokken sectoren uitgegaan. Voor de sectoren vanuit BZK is dit nog niet voor alle sectoren het geval. Met VNG, IPO en de Unie van Waterschappen is contact en vindt de komende weken overleg plaats. Voor de Rijksgebouwen is er contact via de ICHF en LFMO, deze vinden in februari plaats. Ten aanzien van de ZBO's wordt naar een passend traject en benadering gekeken nadat meer duidelijkheid is gegeven over de toepasbaarheid op ZBO's.

Hanneke Schipper haalt de afspraken in het kabinet aan en roept iedereen met klem op om er met zijn allen naar te streven 1 juli 2019 te halen. Belangrijk hierbij is de inzet vanuit sectoren, BZK rekent hierbij op de inzet van een ieder en een goed gezamenlijk proces.

05

Datum
6 mei 2019

Reacties sectoren

Uit de gesprekken met de sectoren blijkt dat het onderwerp veel emoties en vragen oproept. Voor BZK is belangrijk om duidelijk te krijgen hoe ver de sectoren zijn met de implementatie, of zij de beoogde inwerkingtredingsdatum van 1 juli gaan halen en hoe het vakdepartement en BZK hen bij de implementatie kunnen ondersteunen. De wijze van implementatie kan per sector verschillen, waarbij BZK de taak heeft te borgen dat er een eenduidige boodschap naar buiten wordt gebracht.

Moment van inwerkingtreding

Nieuwe wetgeving treedt volgens afspraak op twee vaste verandermomenten per jaar in werking: op 1 januari en 1 juli. De op dit moment voorziene inwerkingtredingsdatum voor deze nieuwe wet is 1 juli 2019. Dit betekent dat het Koninklijk Besluit hierover op 1 april 2019 gepubliceerd wordt en dat op die datum de inwerkingtredingsdatum vast komt te staan. In het voorjaar gaat de toegezegde brief naar de Eerste en Tweede Kamer met de uitkomsten van de gesprekken met de sectoren en met de inwerkingtredingsdatum.

OCW meldt dat in de onderwijswetgeving het standaard verandermoment niet op 1 juli maar op 1 augustus valt. Dit in verband met de start van het nieuwe schooljaar. OCW/BJZ zoekt uit in hoeverre dit ook voor deze wet van toepassing is. BZK streeft naar één ingangsdatum voor alle sectoren en is geen voorstander van verschillen tussen sectoren. Dit om de communicatie en handhaving duidelijk te laten verlopen. Afgesproken wordt dit punt te agenderen voor de volgende stuurgroep. **Actie BZK/OCW.**

De huidige planning is er op gericht om 1 juli 2019 als inwerkingtreding te halen. Vanuit de sectoren die benaderd zijn via de departementen is aangegeven dat het belangrijk is dat er een datum en een planning is en dat er nog aardig wat moet gebeuren voor de implementatie. Departementen worden dringend verzocht belemmeringen rondom de datum van 1 juli 2019 – zoals de overwegingen van OCW – voor half februari door te geven. **Actie: allen.**

Sectorale punten

Het verbod is van toepassing op het openbaar vervoer en onderwijsinstellingen, overheidsinstellingen en zorginstellingen. Met betrekking tot de instellingen is in de interdepartementale werkgroep afgesproken dat de departementen op korte termijn vaststellen welke instellingen onder de definities vallen, voor zover dit nog niet is bepaald. Dit zodat de sectoren die nu nog niet benaderd zijn vanwege deze vraag alsnog snel aangehaakt kunnen worden. Belangrijk is dat niet te lang hiermee gewacht wordt, ook al leven hier nog vragen over.

Onderwijsinstellingen

Bij de onderwijsinstellingen gaat het om publiek gefinancierde instellingen. Deze sectoren zijn benaderd en de eerste overleggen met PO- en VO-raad hebben plaatsgevonden (incl. speciaal onderwijs). Naar de MBO-raad en de VSNU wordt een reminder gestuurd. OCW bekijkt of het nodig is het speciaal onderwijs naast de PO- en VO-raad nog apart te benaderen. Ook bekijkt OCW nog of privaat

05

Datum
6 mei 2019

gefinancierd onderwijs toch onder de reikwijdte valt (en zo ja, in hoeverre) en nog benaderd moet worden.

OCW meldt dat door de PO-raad en de VO-raad de zorg is uitgesproken dat of door de invoering van deze wet niet het contact met moeders met gezichtsbedekkende kleding wordt verloren. Een optie kan zijn om de oudergesprekken buiten de school te houden. OCW bekijkt in welke mate ze over de nieuwe wet gaan communiceren, 11.1

Een ander zorgpunt van de onderwijssector is dat deze wet aan artikel 23 van de grondwet raakt, waarin de vrijheid van onderwijs is vastgelegd. OCW heeft toegezegd dit te gaan uitwerken in een QenA ten behoeve van de onderwijssector.

Overheidsinstelling

Het begrip overheidsinstellingen is erg breed, het grootste deel hiervan heeft betrekking op gebouwen die worden gebruikt door het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen. Er zijn nog enkele onduidelijkheden, met name voor ZBO's en of de overheidsinstellingen in Caribisch Nederland en ambassades ook onder overheidsinstellingen vallen. **Actie BZK.**

Bij de categorie rijkskantoren lijkt de implementatie op het eerste gezicht vrij eenvoudig in verband met de aanwezigheid van recepties en beveiliging. Aandachtspunt is de verschillende domeinen zijn waar mensen verplicht moeten verschijnen waar gevoeligheden kunnen liggen met het oog op de wet. Bijvoorbeeld: de IND of kantoren van de belastingdienst. 10.2e meldt dat het gezien het karakter van implementatie de uitvoering van het verbod op de agenda is gezet van de volgende vergadering van de ICHF¹ (commissie onder de ICBR. Daarnaast staat het onderwerp op de agenda van het LFMO².

Vooral in het JenV domein zijn een aantal instanties waarbij de invoering van de wet meer aandacht vergt, zoals de Raad voor de kindbescherming, IND, COA en de Raad voor de Rechtspraak. Afsproken wordt om hier een apart overleg voor te organiseren met BZK/CZW, IFHR en JenV. Dit om te voorkomen dat de implementatie alleen via de facilitaire route loopt. Bovendien vallen deze instanties onder de zgn. 'specials'. Hiervoor kan Roger Paas benaderd worden, directeur huisvesting en faciliteiten bij JenV. **Actie JenV/BZK.**

Zorginstellingen

Ook voor zorginstellingen is de afbakening nog niet helder. In de wet is aangegeven dat het om instellingen gaat die worden gefinancierd op basis van de Zorgverzekeringswet, wet langdurige zorg en de Jeugdwet. Met name in de Curatieve Zorg geeft dit geen voldoende houvast. Duidelijk is wel dat particuliere en privé-zorg hierdoor niet onder het verbod vallen. VWS heeft een nota opgesteld voor de ambtelijke top waarin de definitie nader wordt omschreven op basis van de wetsbehandeling en wat in het normaal spraakgebruik in de zorg

¹ ICHF: Interdepartementale Commissie Huisvesting en Faciliteiten

² LFMO: Landelijk Facilitair Management Overleg. Bedoeld voor de facilitaire dienstverleners (FMH, BCFD, RWS, DJI) Beveiliging en receptiediensten.

05

Datum
6 mei 2019

gebruikelijk is en zegt toe de nota te delen met BZK voor een check vanuit de wetgeving. Daarnaast is het van belang dat dit op zo kort mogelijke termijn – begin februari – gebeurd en duidelijk wordt. Met het benaderen van sectoren kan – gezien de vragen vanuit de sectoren zelf ook - niet langer worden gewacht.

Actie VWS/BZK.

Handhaving

Het uitgangspunt van de wetgever is dat de sectoren handhavend zullen optreden en de professional de overtreder zal aanspreken op het feit dat hij/zij een overtreding begaat. JenV benadrukt dat zij deze wijze van uitvoering van de wetgeving ook verwachten van de sectoren en dat alleen bij escalatie de politie wordt ingeschakeld.

Het Openbaar Ministerie stelt een beleidsbrief/richtlijn op om de arrondissementsparketten en de politie te instrueren over de nieuwe wet. De beleidsbrief/richtlijn dient uiterlijk 3 maanden vóór de inwerkingtreding binnen de organisaties bekend gemaakt te worden, dus uiterlijk begin april. Indien de wet onverhoopt later inwerking treedt dan 1 juli, is het verzoek van het OM hen hier zo snel mogelijk van op de hoogte te stellen. JenV zegt toe BZK bij de inhoud van de beleidsbrief/richtlijn te betrekken. **Actie JenV/BZK.**

Openbaar Vervoer

Met de openbaar vervoersector vindt op 11 februari een tweede overleg plaats. Zorgen bij het openbaar vervoer zijn gericht op de veiligheid en het voldoen aan de afspraken vanuit de concessies. Verder zijn de vragen van de sector vooral praktisch van aard en hebben voornamelijk betrekking op het handelingsperspectief van het personeel op het voertuig, aangezien zij geen wettelijke bevoegdheden voor deze wet hebben gekregen. JenV gaat de huidige bevoegdheden van boa's in relatie tot de nieuwe wet nog na, evenals de eventuele wenselijkheid voor uitbreiding van de bevoegdheden. **Actie JenV.** JenV en BZK gaan na of en wat er tijdens de wetsbehandeling is besproken over de rol van boa's en ook specifiek in het openbaar vervoer. **Actie JenV/BZK.** Afsproken wordt het punt van de bevoegdheden van boa's te agenderen voor de volgende stuurgroep.

Communicatie

11.1
[Redacted text]

BZK zorgt voor het opstellen van een communicatieplan rondom de inwerkingtreding over de algemene gevolgen van de wet en de sector specifieke punten. De communicatie en de QenA's worden met departementen en sectoren opgesteld. Graag aandacht hiervoor bij de directies communicatie.

Zodra de WOB-besluiten verzonden worden zullen de leden van de stuurgroep daarover geïnformeerd worden.

Vanuit de sectoren komen verschillende signalen van de wens tot een brede campagne (I&W) tot het geven van algemene informatie of informatie op aanvraag. De algemene lijn hiervoor zal in het communicatieplan worden

05

Datum
6 mei 2019

opgenomen. Afgesproken wordt het onderwerp communicatie voor de volgende stuurgroep te agenderen.

Planning

De planning is om in januari en februari de gesprekken met de sectoren te voeren en dat uiterlijk eind februari alle sectoren zijn benaderd; op de hoogte zijn van de wet en een eerste reactie hebben gegeven ten aanzien van de implementatie. VWS geeft aan dat zij hun uiterste best doen om dit te halen, maar dat dit wel krap wordt.

Slot

Tot slot benadrukt Hanneke Schipper dat BZK de andere departementen zoveel als mogelijk zal faciliteren bij de implementatie en dat het gelijker tijd voor BZK ook erg belangrijk is om op de hoogte gehouden te worden van wat er speelt bij de departementen. Zij roept iedereen op om dilemma's en zorgpunten bij haar team te melden.

Gezien de inhoudelijke onderwerpen voor de volgende stuurgroep (definities, stand van zaken sectoren, communicatie) stemmen alle aanwezigen in met het voorstel om die langer in te plannen dan deze keer.

Actielijst

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
1.	29-01-19	Nagaan mogelijkheden in onderwijswetgeving voor latere datum inwerkingtreding wet	OCW	Afgerond. Minister BZK heeft ingestemd met 1 augustus 2019 als datum voor inwerkingtreding. Zie ook bijgevoegde notitie.
2.	29-01-19	Definitie overheidsinstellingen duidelijk krijgen (o.a ZBO's, Caribisch Nederland en ambassades)	BZK	Afgerond. Minister BZK heeft ingestemd met de te hanteren definities. Bij brief aan EK en TK wordt bijlage gevoegd met definities instellingen en ov. Zie ook bijgevoegde notitie.
3.	29-01-19	Nota met definitie zorginstellingen ambtelijk afstemmen met BZK	VWS/BZK	Afgerond. Zie ook bijgevoegde notitie.
4.	29-01-19	Overleg inplannen met dir. huisvesting en facilites JenV ivm specials rijkskantoren	JenV/BZK	Specials betreft voornamelijk JenV. JenV maakt nota aan BR om beleid + eigenaren / opdrachtgevers te informeren.
5.	29-01-19	Bevoegdheden boa's	JenV/BZK	Afgerond. JenV heeft bevoegdheden BOA's op een rij gezet, dit is besproken in het interdepartementale overleg. Zie ook bijgevoegde notitie. Tijdens de wetsbehandeling is

05

Datum
6 mei 2019

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
				niet over dit onderwerp gesproken. Bevoegdheden boa's wordt niet uitgebreid nav de komst van deze wet.
6.	29-01-19	Inhoud beleidsbrief/richtlijn OM afstemmen met BZK	JenV/BZK	Loopt.

06

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Contactpersoon

10.2e
T 10.2e
10.2e@minbzk.nl

Datum

8 februari 2019

Kenmerk

verslag

Implementatie Wet gedeeltelijk verbod op
gezichtsbedekkende kleding - Overleg IenW -
VervoerdersUnie van Waterschappen, IPO en VNG

Vergaderdatum	4 februari 2019
Aanwezig	10.2e - Unie van Waterschappen 10.2e - BZK
Afwezig	10.2e - IPO College voor Arbeidszaken - VNG

Het doel van deze bijeenkomst is om met de Unie van Waterschappen, IPO en VNG gezamenlijk afspraken te maken over de wijze van implementatie van de wet op het gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding bij gebouwen en erven in gebruik bij medeoverheden, vallend onder het begrip 'overheidsinstellingen'. 10.2e van het IPO is helaas toch verhinderd, zij heeft haar eerste opmerkingen meegegeven aan 10.2e. Met de VNG is met diverse personen contact geweest, een contactpersoon is nog niet aangewezen. VNG kijkt hiervoor naar het team van de Commissie voor Arbeidszaken. BZK gaat nogmaals de stand van zaken na. **Actie: BZK**

Bij het vorige koepeloverleg tussen BZK, VNG, IPO en de UvW stond de implementatie van de wet GBK als mondeling punt in de annotatie van BZK, helaas is dit door tijdgebrek niet gemeld.

Toelichting wet en implementatietraject

Na een korte kennismaking licht 10.2e de wet en het op dit moment voorziene implementatietraject toe met behulp van de presentatie (zie bijlage). De wet is in juni 2018 door de Eerste Kamer aangenomen. Het verbod geldt voor alle vormen van gezichtsbedekking (bivakmutsen, boerka's, nikab's, integraal helmen, e.d.) en is van toepassing op het openbaar vervoer, zorginstellingen, onderwijsinstellingen en overheidsgebouwen. Overtreding van de wet kan leiden tot een boete van de eerste categorie, maximaal 410 euro. De voorziene inwerkingtreding is 1 juli 2019. BZK is het coördinerend departement voor de implementatie, geeft de kaders mee en fungeert als vraagbaak. De vakdepartementen VWS, OCW, JenV en IenW zijn verantwoordelijk voor de implementatie van de wet binnen hun sectoren. BZK is als vakdepartement ook betrokken bij de implementatie van de wet bij

06

Datum
6 mei 2019

medeoverheden. De beleidsdirecties Bestuur & Financiën, Regio (via 10.2e) en Democratie & Bestuur 10.2e) zijn hier op aangesloten.

Unie van Waterschappen

- Algemeen

De Unie is een vereniging. De 21 waterschappen zijn hierbij aangesloten. Veel waterschappen zijn ook deel van gemeenschappelijke regelingen, bijvoorbeeld samen met gemeenten. Die gemeenschappelijke regelingen (organisaties) zijn niet bij de Unie aangesloten. De waterschappen vallen inhoudelijk onder het ministerie van I&W. Afgesproken wordt via de I&W contactpersoon 10.2e (OV) ook 'water' over dit overleg te informeren. **Actie: BZK/CZW**

- Implementatie

Gebruikelijk bij implementatie van wetten is dat de waterschappen worden aangeschreven. De Unie kan hierin bijvoorbeeld voor doorgeleiding van een brief van BZK zorgen. De Unie kan – logischerwijs - geen verantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering zelf.

De Unie heeft ook een afgeschermd / besloten LinkedIN groep waarin wetswijzigingen met meer informatie beschikbaar zijn voor de waterschappen. Hiervan zou ook in dit geval gebruik gemaakt kunnen worden. Dit met vermelding van de contactpersoon bij BZK en de algemene informatie vanuit website BZK.

Vanuit de vereniging zijn over deze wet geen geluiden bekend. Bij het bestuur is dit nog geen punt van overleg geweest. Het informeren van de ledenvergadering kan veel tijd in beslag nemen – als dit hiervoor nodig is, een mededeling en informatie vooraf kan ook. Hangt van ontvangst af. Op 12 februari is er een portefeuillehouder overleg, 10.2e zal de informatie over de implementatie van de wet daarvoor meenemen.

- Toepassingsbereik overheidsinstelling

Specifieke situaties die zich bij de waterschappen voordoen zijn bijvoorbeeld gemalen en zuiveringsinstallaties. Deze zijn niet publiek toegankelijk. Wel wordt hier soms een rondleiding gegeven. De vraag is of deze ook onder de definitie vallen of dat het gebouwen en erven die in gebruik zijn betreft waar publieke ruimten aanwezig zijn. BZK gaat dit uitzoeken. **Actie: BZK/CZW.**

Een aantal waterschappen gebruiken voor inning van belastingen een gemeenschappelijke regeling, bijvoorbeeld de Regionale Belastinggroep (RBG), deze hebben publieksruimten. Vraag is of deze onder de reikwijdte van het verbod vallen – dit lijkt wel uit de definitie en bedoeling van de wet het geval te zijn. BZK gaat dit na. Een andere gemeenschappelijke regeling betreft uitvoerende bedrijven en samenwerkingen, zoals een slibbedrijf. Ook dit zoekt BZK uit. **Actie: BZK/CZW en D&B** ivm gemeenschappelijke regelingen.

- Termijn

De Unie geeft aan dat een KB op 1 april met een termijn van 3 maanden voor inwerkingtreding van de wet vanaf 1 juli haalbaar klinkt. Goed om contact te houden mochten hier andere inzichten over ontstaan. **Actie: Unie/BZK e.a.**

Met opmerkingen 10.2e]: Publieke toegankelijkheid is geen criterium. Gebouwen waarin een overheidstaak wordt uitgeoefend vallen onder het verbod. Met het oog op de wet, MvT en wetsbehandeling gaat het om locaties waar mensen noodzakelijkerwijs bij elkaar komen, elkaar niet kunnen ontwijken en er onderlinge communicatie is waarbij aankijken en herkennen van bijzonder belang is voor het waarborgen van een kwalitatief verantwoorde dienstverlening en een veilige omgeving. Het normaal spraakgebruik voor overheidsinstellingen is het uitgangspunt. Een eenduidige handhaving en kenbaarheid van het verbod staat voorop. Vanaf de buitenkant moet duidelijk zijn dat het om een overheidsinstelling gaat. Hiermee is de nadere afbakening gericht op gebouwen waar bovenstaande situatie zich voordoet. Dit betekent dat gebouwen met een diffuus karakter en betekenis waar het om de rol van de overheid gaat en waar deze noodzaak niet aanwezig is niet onder het verbod vallen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het museum, zwembaden, sporthallen of bibliotheken waar het verbod niet van toepassing is.

Toegepast op gemalen en zuiveringsinstallaties: dit betreft een overheidstaak, het gebouw heeft geen diffuus karakter en bij een rondleiding is onderlinge communicatie en elkaar niet kunnen ontwijken van toepassing.

Nav de vraag of dit ook voor gezamenlijke B.V. geldt: nee. Daarbij is het karakter van het gebouw diffuus, de rol en kenbaarheid dat het om de overheid gaat niet eenduidig en je hoeft er niet noodzakelijk naar toe / bij elkaar te komen.

Met opmerkingen 10.2e]: Ja, ook gemeenschappelijke regelingen vallen onder de wet. Wet gaat uit van alle overheden – volgens normaal spraakgebruik. Daarbij wordt de Grondwet gevolgd. Hieronder vallen ook de gemeenschappelijke regelingen.

Met opmerkingen 10.2e]: Het streven is gericht op 1 juli, er is een kans dat dit nog iets schuift ivm het gevoerde overleg met sectoren, maar niet veel.

06

Datum
6 mei 2019

IPO

10.2e heeft de volgende punten aangegeven:

- Het betreft een wet, daarmee is uitvoering voor de hand liggend en nodig.
- Gezien de beperkte invloed van de wet geen groot traject nodig.
  - Reactie BZK: klopt. Belangrijk is dat de wet bekend is en er een uniforme werkwijze is. BZK kan hierbij helpen in de uitwisseling tussen sectoren en de communicatie. Belangrijk om elkaar goed te informeren en op de hoogte te houden.
- Een brief aan provincies of flyer zou handig zijn.
  - Reactie BZK: dit kan, graag input van IPO op wijze van communicatie / toon in de brief en specifieke punten / vragen die in de brief alvast beantwoord kunnen worden. Vraag: zou IPO voor doorgeleiding kunnen zorgen? Welke communicatiekanalen gebruikt het IPO bij voorkeur? **Actie: IPO.**
- Vraag is nog of er bestuurlijk een informatieve actie nodig is.
  - Vraag aan IPO om dit na te gaan bij haar bestuur / bestuurders. Als er behoefte aan is kan het punt als 'ter informatie' op het volgende koepeloverleg met BZK worden gezet. Wel is het nuttig dat de uitvoering is gestart, de (basis) vragen vanuit provincies bekend zijn. **Actie: nagaan vragen/ behoefte IPO.**

Met opmerkingen 10.2e IPO heeft aangegeven dat een brief niet heel gebruikelijk is, maar wel gebeurd en voor dit geval een goede optie kan zijn. De brief kan aan provincie besturen gericht worden.

Met opmerkingen 10.2e : BZK werkt naast de website met de huidige infographic aan QenA's zowel voor het publiek als gebouwbeheerders en aan een infographic voor gebouwen + het OV.

Met opmerkingen 10.2e : Vanuit de provincies is er vooraf geen behoefte geuit. IPO ziet de wet als een gewone wet die uitgevoerd moet worden door provincies, net als zoveel anderen. Een brief / circulaire wordt vaker door BZK gestuurd, dat zou een goede route zijn. Specifieke punten over de uitvoering zijn niet bekend / aangegeven.

Met opmerkingen 10.2e]: Informatie is naar Unie verstuurd.

Publieksvoorlichting

Op de BZK website staat algemene informatie over de nieuwe wet en er zullen FAQ's worden opgesteld. De algemene informatie wordt de komende maanden op basis van de afspraken en gesprekken met sectoren en hun acties aangepast. Ook wordt een communicatieplan opgesteld.

De Unie geeft aan dat voor de waterschappen een (algemene) flyer die BZK ter beschikking kan stellen nuttig kan zijn. Of er nog meer behoefte is aan uitleg / communicatie of bv. Een (gespreks)instructie voor het personeel wordt nagegaan. Eventueel kan hetgeen voor de ontvangst- en beveiligingsmedewerkers van Rijksgebouwen wordt opgesteld hierbij behulpzaam zijn. **Actie: Unie gaat na, BZK deelt tzt informatie vanuit Rijksgebouwen.**

Bij de waterschappen zelf is het goed als naast de verantwoordelijken voor het gebouw ook de bestuursadviseurs – die het AB en DB informeren en adviseren worden betrokken / aangeschreven.

Vervolgstappen implementatie

- 10.2e bespreekt de acties / punten voor implementatie op 12-2 met bestuurder en koppelt hierover terug. Onderdeel van de bespreking is het melden van de implementatie in het bestuur en/of de ledenvergadering, ook andere opties worden rond 12-2 besproken / uitgezocht. **Actie: Unie.**
- Het verslag en de acties worden rondgestuurd naar VNG, IPO en de Unie. **Actie: BZK.**
- Vervolgcontact in de week van 12-2, dan vervolgoverleg – optie week van 24 februari.

Monitoring na inwerkingtreding

06

Datum
6 mei 2019

Na de invoering van de wet zal de uitvoering worden gemonitord.

Actielijst

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
1.	04-02-2019	Nogmaals contact opnemen met VNG over contactpersoon / betrokkenheid en informatie aan VNG sturen over de wet en het overleg	BZK/CZW, BFR en D&B	Mail is nog verstuurd 02-2019, gebeld in februari en in maart door DGBRW opgepakt Met opmerkingen 10.2e 13/3: 10.2e is de contactpersoon
2.	04-02-2019	Verder uitwerken van de definitie overheidsinstelling om te weten op welke gebouwen en erven dit van toepassing is	BZK/CZW	13-03-2019 concept gereed
3.	04-02-2019	Bespreken in portefeuilleoverleg Unie van Waterschappen – inclusief bestuurlijke afstemming nodig / voorzien.	Unie	12-2-2019
4.	04-02-2019	I&W via contactpersoon 10.2e (OV) ook I&W 'water' over dit overleg te informeren.	BZK/CZW met I&W	
5.	04-02-2019	Nader uitwerken en verduidelijken van reikwijdte van overheidsinstelling ook voor bijzonder installaties en gebouwen van gemeenschappelijke regelingen	BZK/CZW en D&B	13-03-2019 Concept gereed
6.	04-02-2019	Bij signalen over niet kunnen uitvoeren / halen van 1 juli zsm contact.	Unie/IPO/VNG	
7.	04-02-2019	IPO gaat na of doorzenden kan en welke communicatiekanalen voor provincies de voorkeur hebben	IPO	aangegeven
8.	04-02-2019	IPO gaat na wat behoefte van provincies is, of er uitvoeringsvragen leven en of bestuurlijk contact nodig is intern bij Provincies (informatievoorziening, afstemming) en of bv. 'ter informatie overzicht' in koepeloverleg BZK/VNG/IPO/UWV gewenst is.	IPO	
9.	04-02-2019	Unie gaat behoefte aan uitleg / communicatie of bv. Een (gespreks)instructie voor het personeel wordt nagegaan, bv. Op basis van document voor Rijksoverheidsgebouwen.	Unie	
10.	04-02-2019	Het verslag en de acties worden rondgestuurd naar VNG, IPO en de Unie.	BZK/CZW	Mail is verstuurd 08-02-2019

07

Contactpersoon

10.2e

T 10.2e

10.2e@minbzk.nl

Datum

6 mei 2019

Kenmerk

2019-0000231931

verslag

Implementatie Wet gedeeltelijk verbod op
gezichtsbedekkende kleding - Overleg IenW - Vervoerders

Vergaderdatum	11 februari 2019
Aanwezig	10.2e (MinIenW) 10.2e (KNV) 10.2e (HTM) 10.2e (NS) 10.2e (MinBZK)
Afwezig	10.2e (MinIenW) 10.2e (HTM)

Aanpassingen op het verslag nav het overleg van 12 maart 2019 zijn geel gearceerd.

1. Opening en mededelingen

10.2e meldt dat 10.2e verhinderd is.

2. Concept verslag 8 januari 2019 en actiepunten

Naar aanleiding van het verslag van de vorige bijeenkomst van 8 januari jl. wordt een aantal aanvullingen van de HTM doorgesproken, deze zullen worden aangepast in het verslag. Aanvullend worden de volgende punten naar aanleiding van het verslag besproken:

- Met het oog op de instructies voor het personeel betwijfelt HTM of iemand met gezichtsbedekkende kleding überhaupt de toegang tot het voertuig mag worden geweigerd als deze een geldig vervoersbewijs heeft. De enige sanctie op overtreding van het verbod is een door de politie op te leggen boete. Het is wel mogelijk om iemand onder bepaalde voorwaarden een reisverbod op te leggen conform de wet personenvervoer, maar de mogelijkheden hiervoor zijn zeer beperkt. BZK en IenW zoeken uit in hoeverre een bestuurder iemand de toegang tot een voertuig kan weigeren in het algemeen en de relatie met dit nieuwe verbod. **Actie IenW/BZK.**
- HTM meldt dat de instructie aan de bestuurder van het voertuig zal worden om niet met passagiers in discussie te gaan over de handhaving van het verbod. De bestuurder kan een overtreder alleen wijzen op het verbod en alleen als hij de passagier op dat moment spreekt. In een groot deel van de trams en in de trein heeft de bestuurder geen contact (meer) met de

07

Datum
6 mei 2019

- passagiers. Behalve bij het toevallig zien van de passagier en dan wijzen op het verbod, kan geen optreden van de bestuurder worden verwacht, hij is verplicht zich op zijn rij-taak te richten. Andere regels worden in deze gevallen ook niet door de bestuurder gehandhaafd. Dit gebeurt door de BOA-teams. De bestuurder van het voertuig kan alleen hulp inroepen van het ondersteuningsteam (BOA). Deze hebben vervolgens afhankelijk van het geval contact met de politie, zie ook de rol van BOA verderop in dit verslag.
- Naar aanleiding van de alinea in het verslag over publieksvoorlichting, meldt HTM dat op de haltes geen informatie over (wettelijke) regels of huisregels wordt gegeven. Uit onderzoek is gebleken dat informatie op haltes alleen een toegevoegde waarde heeft voor de niet-frequente reiziger, de frequente reiziger leest geen informatie op de halteborden.

De actielijst uit het vorige verslag wordt doorgenomen en geactualiseerd. Tijdens het vorige overleg is afgesproken dat de vervoerders nagaan of er bestaande instructies, kaders of handleidingen zijn die gebruikt kunnen worden voor de instructie aan het personeel over de handhaving van de nieuwe wet. Zij geven aan dat deze er niet zijn. De te hanteren kaders zijn wat hen betreft de kaders die in het verslag zijn opgenomen over de-escalatie: het personeel zal de situatie inschatten en op basis daarvan een keuze maken hoe te handelen, waarbij altijd gekozen zal moeten worden voor de-escalatie. Er bestaat wel een algemene instructie over hoe te handelen bij de-escalatie. Afgesproken wordt dat de vervoerders nagaan wat er beschikbaar is aan algemene instructie of document over de-escalierend optreden en laten dit aan IenW en BZK weten.

Actie vervoerders.

KNV heeft hierbij aangevuld: 'de ov-bedrijven hebben deze toezegging niet gedaan. Er bestaat geen algemene instructie, er zijn trainingsprogramma's. Al het ov-personeel wordt getraind op de-escalierend handelen'.

De grootste zorgen van de vervoerders zitten in de handhaving van het verbod en de beperkte mogelijkheden die het personeel hiervoor heeft.

HTM heeft hierbij aangevuld: 'De grootste zorgen zitten in de gevolgen van het niet kunnen handhaven: mogelijke escalatie als gevolg van eigenmachtig optreden van reizigers'.

KNV heeft hierbij aangevuld: 'Deze zin impliceert dat de zorg bij de vervoerders zou kunnen worden weggenomen als het personeel meer mogelijkheden zou hebben om te kunnen handhaven. Dat is echter niet de wens van vervoerders. Meermaals hebben de vervoerders benadrukt (tot aan de laatste behandeling van het wetsvoorstel in de Eerste Kamer) dat de grootste zorgen van vervoerders zitten bij het averechts effect van de wet. 11.1

3. Stand van zaken andere sectoren

10.2e licht kort de stand van zaken toe van de lopende gesprekken met de andere sectoren waar de nieuwe wet van toepassing is.

Onderwijs

Er is gesproken met de PO-raad en VO-raad (primair en voortgezet onderwijs). Beide raden hebben aangegeven geen behoefte te hebben aan een grote publiekscampagne, wel aan QenA's en gesprekshandleidingen voor het personeel, dat in samenwerking met Stichting School en Veiligheid loopt. Het verbod zal betrekking hebben op enkele ouders van schoolgaande kinderen. Er is nog niet gesproken met universiteiten / hogescholen / mbo. Primair onderwijs heeft de zorg geuit niet het contact met een reeds kwetsbare groep jonge moeders met gezichtsbedekkende kleding te verliezen door de invoering van de wet.

Overheidsinstellingen

Voor het rijksbeveiligingspersoneel kan worden volstaan met een korte uitleg van de nieuwe wet. Ook hier is geen behoefte aan een publiekscampagne. Er wordt gekeken naar de wensen voor het inrichten van een informatiepunt of een afgeschermd omgeving voor de professional.

De wet is niet expliciet over de definitie van overheidsinstellingen, waardoor er nog enige onduidelijkheid is in welk gebouwen het verbod straks wel of niet van kracht is.

Zorginstellingen

De zorginstellingen worden waarschijnlijk via een brief van VWS geïnformeerd en er wordt gekeken naar de mogelijkheden van een flyer, gesprekshandleiding en informatiepunt.

4. BOA's

De nieuwe wet geeft BOA's geen nieuwe bevoegdheden. Naar aanleiding van het vraagpunt over de bevoegdheden van BOA's heeft JenV het volgende aangegeven:

- BOA's hebben alleen bevoegdheden waar het sector specifieke wetgeving betreft, bij algemene verboden hebben BOA's geen rol.
- BOA's kunnen worden ingezet bij capaciteitsgebrek van de politie: niet van toepassing bij de nieuwe wet aangezien de handhaving vanuit de reguliere politiecapaciteit gaat.
- BOA's worden niet ingezet bij handhaving die (extra) gevoelig kan liggen: daar waar het aanspreken en het vervolgens overgaan tot boete tot escalatie gemakkelijk(er) te verwachten is. Het aanspreken en de beslissing tot opleggen van een algemene sanctie is specifiek bij de politie belegd die hiervoor getraind / opgeleid is.

JenV vraagt de sectoren aandacht voor het feit dat om goed op te kunnen treden het voor de politie noodzakelijk is dat:

- BOA's de nieuwe wet kennen en weten wanneer deze inwerking treedt.
- BOA's escalatie proberen te voorkomen.
- Belangrijk dat duidelijk is welke aanpak al gevolgd is als de politie ter plaatse komt en welke afweging gemaakt is (op verbod wijzen, aanspreken, keuze geven het gebouw te verlaten).
- Bij de komst van de politie zal de-escalatie het eerste belang en de aanpak zijn.

Datum
6 mei 2019

- De politie maakt vervolgens de afweging tot het opleggen van een boete aan de betreffende persoon.

Het OM stelt een handhavingsrichtlijn op voor de eigen organisatie en politie. De vervoerders vragen of deze met hen gedeeld kan worden. **Actie BZK/JenV.**

JenV heeft aangegeven dat de vervoerder –net als nu- ervan uit mag gaan dat de politie altijd komt als ze worden gebeld in het geval van escalatie.

De vervoerders geven aan dat bij een escalatie de bus/tram moet worden stil gezet (een zogenaamde 'code 80'). Aanvulling KNV: Bij NS vraagt de hoofdconductor om assistentie via de Veiligheidscentrale. In overleg wordt dan afgesproken op welk station ondersteuning door Veiligheid & Service of politie geleverd kan worden. Dit gebeurt ook indien een reiziger zonder geldig vervoerbewijs zich niet kan identificeren. Veiligheid & Service neemt deze reiziger over van de hoofdconductor, zodat de trein gewoon verder kan rijden en vertraging wordt voorkomen. Zo nodig draagt Veiligheid & Service de reiziger over aan de politie.

Bij de tram / metro wordt gebeld met de BOA's, die zorgen vervolgens voor het eventuele contact met de politie.

De politie gaat niet 'achter een rijdend voertuig aan' en zet deze niet stil. Hier zorgen de vervoerders via bovenstaande algemene procedure voor. Deze algemene procedure is ook op dit verbod van toepassing.

Aanvulling KNV: Ter verduidelijking, als er alleen sprake is van een overtreding van dit verbod zal er dus geen Veiligheid & Justitie of ondersteuning politie worden ingeroepen. Alleen bij escalatie zal via de Veiligheidscentrale ondersteuning worden ingeroepen, gelijk aan iedere andere escalatie.

Nagegaan wordt of deze procedure bij de vervoerders op schrift aanwezig is en hoe dit met de politie is besproken. Wat er aanwezig is kan gedeeld zodat voor I&W en BZK deze algemene procedure bekend is. **Actie vervoerders.**

5. Openbaar vervoer in de grensregio's

Bij I&W is de vraag neergelegd hoe de openbaar vervoersbedrijven omgaan met het verbod in het geval van grensoverschrijdend vervoer. Eveneens dient (via het GROS overleg) te worden bepaald of buitenlandse vervoersbedrijven ook meegenomen moeten worden in de communicatie. **Actie IenW/BZK.**

- Vanuit België: nieuwe wet is geen issue bij vervoer vanuit België (er geldt een totaalverbod op gezichtsbedekkende kleding).
- Vanuit Engeland: vervoer naar Nederland valt niet onder openbaar vervoer (check nog door IenW)
- Vanuit Duitsland/Luxemburg: aanpak bepalen, is contact met buitenlandse vervoerders nodig?

De NS zegt toe de contactgegevens van Eurostar, ICE en Thalys te delen met IenW. **Actie NS.**

07

Datum
6 mei 2019**6. Planning en vervolg**

BZK zorgt voor de algemene publieksvoorlichting via o.a. de overheidswebsite en social media. De minister van BZK wordt binnenkort geïnformeerd over de stand van zaken van de implementatie. Hierin zullen ook de zorgpunten van de sectoren meegenomen worden, inclusief de aangegeven specifieke situaties rondom de huidige handelingsmogelijkheden in het openbaar vervoer.

De verdere planning is als volgt:

Maart: Communicatieplan gereed
 Eind maart: Brief naar Tweede Kamer met uitkomsten gesprekken sectoren en datum inwerkingtreding wet
 1 april: Publicatie Koninklijk Besluit
 1 juli: Inwerkingtreding nieuwe wet

Het volgende overleg vindt plaats op dinsdag 12 maart van 15:15u tot 16:30u bij IenW.

Actielijst

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
1.	08-01-19	Bespreken met VenJ: 1. Bevoegdheden boa's in openbaar vervoer bij handhaving verbod 2. Rol politie bij handhaving verbod in openbaar vervoer	BZK/IenW	1. Afgerond 2. Afstemmen en omschrijven rol politie/ov
2.	08-01-19	Afspraken maken over handhaving en verwachtingen rondom provocaties en incidenten.	BZK/IenW/ Vervoerders/ JenV	Afstemmen tussen vervoerders, politie en BZK – op basis van handleiding personeel en handleiding politie. Nader bepalen wanneer en in welk gremium dit aan de orde kan komen.
3.	08-01-19	Bruikbaarheid nagaan van bestaande instructies, kaders en rolbeschrijvingen.	Vervoerders	Nagaan van wijze van de-escalatie. KNV: de-escalatie wordt gedaan in de vorm van trainingen, een algemene lijn of instructie is niet beschikbaar
4.	08-01-19	Bepalen of Sociaal Veiligheidsoverleg goed gremium is voor implementatie wet (afspraken met politie, instructie aan	BZK/IenW/ Vervoerders/ JenV	Afgerond. Hier werd bedoeld het HIC overleg (High Impact Crime) maar dat was een tijdelijk overleg dat binnenkort

07

Datum
6 mei 2019

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
		personeel e.d.)		ophoudt. I&W gaat na wat een mogelijk vervolg kan zijn.
5.	08-01-19	Mogelijkheden voor communicatie richting reizigers in beeld brengen.	Vervoerders	OV: geen behoefte aan aparte communicatie in / buiten het voertuig. Voldoende aan een algemene flyer?
6.	08-01-19	Bij de algemene informatie vanuit BZK meenemen dat het gaat om een verbod <i>in</i> het vervoersmiddel en aangeven voor welke vervoersmiddelen het verbod geldt.	BZK	Wordt meegenomen in communicatieplan: iconen zijn mogelijk. 1 ^{ste} actie: afbeelding op website rijksoverheid aangepast
7.	08-01-19	Monitoring na inwerkingtreding wet: 1. Bezien of dit kan worden meegenomen in het Sociaal Veiligheidsoverleg 2. Bezien of kan worden aangesloten bij huidige afspraken over monitoring.	BZK/IenW/ Vervoerders/	Ad 1. Komt te vervallen, bedoeld werd het HIC overleg, zie actie nr 4.
8.	11-02-19	Nagaan weigeren toegang tot voertuig i.h.k.v de nieuwe wet (opleggen reisverbod)	IenW/BZK	
9.	11-02-19	Handhavingsrichtlijn OM delen met vervoerders	BZK/JenV	
10.	11-02-19	Algemene procedure (incl afspraken met politie) bij de-escalatie en code 80 naar IenW en BZK sturen	Vervoerders	
11.	11-02-19	Uitzoeken vragen grensoverschrijdend vervoer	IenW/BZK	
12.	11-02-19	Contactgegevens ICE, Thalys, Eurostar delen met IenW	NS	

Contactpersoon

10:2e

T 10:2e

10:2e @minbzk.nl

Datum

6 mei 2019

Kenmerk

2019-0000231932

verslag

Interdepartementaal Overleg - Implementatie Wet
gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding

Vergaderdatum	12 februari 2019
Aanwezig	10:2e (JenV) 10:2e (OCW) 10:2e (VWS) 10:2e (IenW) 10:2e (BZK)
Afwezig	10:2e (OCW), 10:2e (VWS), 10:2e (OM), 10:2e (BZK)

---

1. Conceptverslag overleg 10 januari jl.

Er zijn geen opmerkingen op of naar aanleiding van het verslag.

2. Terugkoppeling stuurgroep 29 januari jl.

In de eerste interdepartementale stuurgroep is onder andere gesproken over de onduidelijkheden in de definities van instellingen en het belang om dat helder te krijgen. De voorzitter deed de oproep om zorgpunten en signalen dat dingen niet goed gaan tijdig te melden. Er werd geconcludeerd dat gezien de politieke gevoeligheid van de wet het belangrijk is dat stuurgroep leden elkaar snel weten te vinden indien nodig. Er wordt een nieuwe stuurgroep ingepland rond eind maart, indien nodig kan de stuurgroep ook eerder bijeenkomen.

3. Actielijst stuurgroep en vorig interdepartementaal overleg

De actielijsten worden doorgenomen en geactualiseerd. Deze zijn aan het eind van dit verslag opgenomen. Hieronder is een toelichting opgenomen.

Inwerkingtredingsdatum

OCW geeft aan dat er geen belemmeringen zijn in de onderwijswetgeving om de inwerkingtredingsdatum naar de voor OCW wenselijke datum van 1 augustus te verplaatsen. De opdrachtgever heeft in de stuurgroep aangegeven te streven naar eenzelfde datum voor alle sectoren, dit zou betekenen dat als de andere betrokken departementen hier ook mee akkoord gaan aan minBZK kan worden voorgesteld om de inwerkingtredingsdatum op 1 augustus te zetten. De aanwezigen zien geen belemmeringen hiervoor in hun sectoren. Afsproken wordt dat OCW een onderbouwende tekst over de inwerkingtredingsdatum bij BZK aanlevert ten behoeve van de nota aan minBZK. **Actie OCW.**

08

Datum
6 mei 2019

De nota aan minBZK zal tevens een voorstel bevatten voor de datum van het Koninklijk Besluit (1 april of 1 mei) en parallel hieraan de verzending van de brief aan de Tweede Kamer.

BOA's

De nieuwe wet geeft BOA's -de inspecties vallen hier ook onder- geen nieuwe bevoegdheden. Naar aanleiding van het vraagpunt over de bevoegdheden van BOA's heeft JenV het volgende aangegeven:

- BOA's hebben alleen bevoegdheden waar het sectorspecifieke wetgeving betreft, bij algemene verboden zoals deze nieuwe wet hebben BOA's geen rol.
- BOA's kunnen worden ingezet bij capaciteitsgebrek van de politie. Dit is niet van toepassing bij de nieuwe wet aangezien de handhaving vanuit de reguliere politiecapaciteit gaat.
- BOA's worden niet ingezet bij handhaving die (extra) gevoelig kan liggen: daar waar het aanspreken en het vervolgens overgaan tot boete escalatie gemakkelijk(er) te verwachten is. Het aanspreken en de beslissing tot opleggen van een algemene sanctie is specifiek bij de politie belegd die hiervoor getraind en opgeleid is.
- BOA's zijn er ook om escalatie te voorkomen, belangrijk dat ze die rol ook bij deze wet nemen. Daarvoor is het belangrijk dat ze de wet kennen en een instructie hebben om de-escalierend op te kunnen treden.

JenV vraagt de sectoren aandacht voor het feit dat om goed op te kunnen treden het voor de politie noodzakelijk is dat:

- Bij de bouwverantwoordelijken/beheerders en personeel in het openbaar vervoer de wet bekend is. Goede instructies aan personeel van locaties en voertuigen is voor politie daarbij van belang.
- Belangrijk dat duidelijk is welke aanpak al gevolgd is als de politie ter plaatse komt en welke afweging gemaakt is (op verbod wijzen, aanspreken, keuze geven het voertuig/gebouw te verlaten).
- Bij de komst van de politie zal de-escalatie het eerste belang en de aanpak zijn.
- De politie maakt vervolgens de afweging tot het opleggen van een boete aan de betreffende persoon.

Definitie overheidsinstellingen

Hieronder horen de instellingen van het Rijk (30-35 instellingen die volgens de Grondwet tot de Staat der Nederlanden behoren), gemeenten, provincies, waterschappen, en ZBO's volgens de kaderwet ZBO's (uitzoekpunt: ook privaatrechterlijke zbo's?).

Het gaat om het feitelijke gebruik van het gebouw door de overheidsinstelling, waar mensen noodzakelijkerwijs bij elkaar komen. De vraag is of dit breed of smal benaderd moet worden, hierover geeft de wet geen uitsluiting. Smal: een publiek gebouw met een publieke functie met een baliefunctie, dan zouden bijvoorbeeld musea er niet onder vallen.

Inmiddels is duidelijk dat de wet niet op Caribisch Nederland en ambassades van toepassing is.

Aandachtspunt voor de aanwezigen is dat sommige overheidsinstellingen ook onderdeel van het eigen departement zijn (bijv. DUO) en dat het verbod daar dus ook gaat gelden. JenV stelt een nota op voor haar Bestuursraad om breed aandacht te vragen voor de implementatie van de wet en dat de

08

Datum
6 mei 2019

bestuursraadleden weten dat dit gaat spelen bij de JenV organisaties binnen hun domein. JenV kan deze nota delen, zodat anderen hier gebruik van kunnen maken binnen hun organisatie. **Actie JenV.**

BZK/CZW geeft aan met BZK/IFHR nog extra af te stemmen of en hoe alle verantwoordelijke bij het Rijk goed op de hoogte zijn van de implementatie van de wet.

JenV benadrukt dat de wet een strafrechtelijk verbod is en dat het daarom heel duidelijk moet zijn waar het verbod wel en niet geldt. Afsproken wordt dat VWS, OCW en IenW de bepaalde definitie en de juridische onderbouwing ervan op papier zetten en bij BZK aanleveren. BZK doet hetzelfde voor de overheidsinstellingen en voegt alles samen tot één document, ten behoeve van het overleg, minBZK, OM, Politie en anderen. **Actie VWS/IenW/OCW/BZK.**

Verzoek aan JenV en OM is om de beleidslijn over de handhaving door de politie ook te delen met de andere departementen zodat iedereen weet wat de handhavingslijn wordt. **Actie JenV/OM.**

4. Communicatie

BZK stelt een communicatieplan op (feb/mrt) met de algemene communicatielijnen en zorgt voor de algemene publieksvoorlichting via o.a. de overheidswebsite en social media. De huidige infographic wordt uitgebreid met o.a. iconen die weergeven welke kleding niet is toegestaan (bivakmuts, niqab, integraalhelm). De minister van BZK wordt binnenkort geïnformeerd over de stand van zaken van de implementatie, hierin zullen ook de zorgpunten van de sectoren meegenomen worden.

De waterschappen en provincies willen graag een brief naar hun instellingen sturen om hen te informeren. Voor gemeenten wordt deze lijn waarschijnlijk ook gevolgd, al is er van de VNG nog geen reactie (ondanks mails en telefoongesprekken). VWS wil de communicatie richting de sectoren zo eenvoudig mogelijk houden, waarschijnlijk ook via een brief, dit afhankelijk van de reactie van de minister van VWS op de nota die in de lijn zit over de definitie van zorginstelling en de communicatie in de zorgsector.

Het volgende overleg vindt plaats op dinsdag 5 maart van 11:45u tot 13:15u bij BZK.

Actielijst

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
1.	29-01-19 (stuurgroep)	Definitie overheidsinstellingen duidelijk krijgen (o.a ZBO's, Caribisch Nederland en ambassades).	BZK	Keuzes zijn in onderzoek, afstemming loopt. Zie passage in dit verslag.
2.	29-01-19 (stuurgroep)	Nota met definitie zorginstellingen ambtelijk afstemmen met BZK.	VWS/BZK	Afgerond. Nota is afgestemd en zit in de lijn bij VWS.

08

Datum
6 mei 2019

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
3.	29-01-19 (stuurgroep)	Overleg inplannen met dir. huisvesting en facilities JenV ivm specials rijkskantoren	JenV/BZK	Specials betreft vn JenV. JenV maakt nota aan BR om beleid + eigenaren / opdrachtgevers te informeren.
4.	29-01-19 (stuurgroep)	Inhoud beleidsbrief/richtlijn OM afstemmen met BZK	JenV/BZK	10.2e checkt bij OM wat ze van andere departementen nodig hebben en wanneer concept gereed is voor afstemming met BZK/JenV. Na vaststelling delen met andere departementen.
5.	22-01-19	Nagaan mogelijkheden in onderwijswetgeving voor latere datum inwerkingtreding wet.	OCW	Geen belemmeringen voor 1 augustus. OCW levert onderbouwing aan BZK aan tbv nota aan minBZK.
6.	22-01-19	Definitie onderwijsinstellingen vaststellen en delen met deelnemers overleg incl. verwachtingen rondom politie-inzet	OCW	Planning: eind februari gereed.
7.	22-01-19	Definitie zorginstellingen vaststellen en delen met deelnemers overleg incl. verwachtingen rondom politie-inzet	VWS	VWS heeft een nota in de lijn voor de ambtelijke top waarin de definitie nader wordt omschreven op basis van de wetsbehandeling en wat in het normaal spraakgebruik in de zorg gebruikelijk is. Alleen solopraktijken en particuliere zorg lijken buiten de definitie te vallen.
8.	22-01-19	Definitie openbaar vervoer vaststellen en delen met deelnemers overleg incl. verwachtingen rondom politie-inzet	IenW	10.2e checkt bij 10.2e of dit nu vastgesteld is of dat er nog onduidelijkheden zijn.
9.	22-01-19	Afwegen overleg met ISBO	OCW	Afgerond. Overleg wordt niet opportuun geacht.
10.	22-01-19	Consequenties grensoverschrijdend vervoer en communicatie hierover richting reizigers en buitenlandse vervoersondernemingen.	IenW/BZK	Wordt geagendeerd voor het GROS overleg (Grensoverschrijdende samenwerking).
11.	22-01-19	Nagaan huidige bevoegdheden BOA's in	JenV	Afgerond. Zie tekst in dit verslag.

08

Datum
6 mei 2019

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
		relatie tot nieuwe wet en wenselijkheid voor uitbreiding bevoegdheden.		
12.	22-01-19	Nagaan wat tijdens wetsbehandeling is besproken over rol BOA's en specifiek in het ov.	JenV/BZK	Afgerond. Hier is niet over gesproken tijdens de wetsbehandeling.
13.	22-01-19	Op BZK website specifieke informatie opnemen over reikwijdte verbod.	BZK	
14.	22-01-19	Overzicht van instellingen die onder meerdere sectoren vallen.	OCW, IenW, VWS, JenV	
15.	22-01-19	Bepalen communicatiewijze over wet binnen eigen sectoren	BZK, OCW, IenW, VWS, JenV	
16.	22-01-19	Specifieke vragen of verzoeken rondom communicatie ondersteuning doorgeven aan 10.2e en 10.2e	BZK, OCW, IenW, VWS, JenV	
17.	12-02-19	Nota Bestuursraad JenV delen met interdep. overleg	JenV	
18.	12-02-19	Aanleveren juridische onderbouwing gekozen definitie van zorginstellingen, onderwijsinstellingen, openbaar vervoer	VWS, OCW, IenW	

Contactpersoon

10.2e

T 10.2e

10.2e @minbzk.nl

Datum

6 mei 2019

Kenmerk

2019-0000231933

verslag

Overleg BZK/OCW/SSV - Implementatie Wet gedeeltelijk
verbod gezichtsbedekkende kleding

Vergaderdatum 13 februari 2019

Aanwezig 10.2e (OCW/Dir. Wetgeving),
10.2e (OCW/Dir. Emancipatie),
10.2e (Stichting School en Veiligheid)
10.2e (BZK), 10.2e (BZK)

Op 24 januari jl. hebben BZK en OCW overleg gevoerd met de PO-raad en VO-raad over de invoering van de wet Gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding binnen de onderwijssector. Naar aanleiding van dit overleg is besloten om met Stichting School en Veiligheid (SSV) in overleg te gaan over de rol die zij kunnen vervullen bij de implementatie.

De Stichting School en Veiligheid wordt vanuit OCW gefinancierd om scholen te helpen met het invullen van vraagstukken rondom sociale veiligheid. Het gaat hierbij om het primair en voortgezet onderwijs en het MBO.

Na een korte toelichting door BZK op de wet, de wetsgeschiedenis en de stand van zaken van de implementatie, wordt de rol besproken die Stichting School en Veiligheid bij de implementatie kan vervullen. 10.2e geeft aan dat SSV hierin zeker een rol voor zichzelf ziet weggelegd.

SSV is de communicatie richting de scholen over de nieuwe wet al aan het voorbereiden en wil graag in maart starten met het informeren van scholen via een nieuwsbericht/informatiebulletin. 10.2e verwacht begin maart een concept klaar te hebben die met OCW en de raden kan worden afgestemd. De politieambtenaren die het contact onderhouden met de scholen (10.2e en 10.2e) hebben al contact met 10.2e opgenomen met de vraag hoe de communicatie eruit gaat zien.

OCW (10.2e) geeft aan dat zij - naar verwachting - vanaf medio april de onderwijsraden (PO, VO, MBO, HBO en Uni's) via de reguliere nieuwsbrieven gaan informeren over de nieuwe wet.

OCW (10.2e) licht toe dat het verbod niet geldt voor onderwijsinstellingen waarvan de diploma's niet erkend worden door OCW en die geen financiering van OCW ontvangen.

Voor internaten geldt dat de residentiele delen onder de Jeugwet van VWS en daarmee onder de definitie van zorginstelling vallen. Hierdoor is voor de

09

Datum
6 mei 2019

residentiele delen van internaten de uitzondering voor zorginstellingen van toepassing.

BZK licht toe dat het gaat om het gebruik van het gebouw, wat betekent dat het verbod ook geldt buiten lesuren wanneer een school zijn gebouw bijvoorbeeld in de avonden of het weekend verhuurt aan een derde partij. OCW zoekt ten behoeve van de precieze tekst en uitzonderingen hierop de teksten uit de parlementaire behandeling op en de naar aanleiding hiervan gestelde Kamervragen en eerder voorbereide QenA's. BZK en SSV ontvangen deze. **Actie OCW.**

Er dient uitgezocht te worden wat er wordt verstaan onder de uitzondering van feestelijke en culturele activiteiten en of hier bijvoorbeeld ook een door de school georganiseerde bijeenkomst vanwege het einde van de Ramadan onder valt. OCW en BZK gaan de teksten op dit punt na en delen deze met SSV. **Actie: OCW/BZK.**

Zoals ook besproken is in het overleg met de PO-raad en de VO-raad, is de relatie tussen de school en de (wijk)agent een aandachtspunt. Zowel bij het escaleren van een situatie waarbij de politie wordt ingeroepen als bij bijvoorbeeld de situatie dat de agent op school is – voor een afspraak, of vragenuur – en een overtreding constateert. In het contact met de politie neemt SSV dit punt mee. **Actie: SSV.**

OCW zal in samenwerking met SSV en BZK QenA's opstellen die duidelijk moeten maken waar en wanneer het verbod geldt, waar het niet geldt en welke uitzonderingen er zijn voor het onderwijs. **Actie OCW/SSV.**

Onderwerpen QenA's:

- Internaten
- Verhuur school buiten schooltijden
- Uitzondering: zorginstelling en feestelijke en culturele activiteit
- Relatie nieuwe wet met artikel 23 Grondwet
- School i.r.t. wijkagent

SSV geeft aan dat zij als landelijke helpdesk fungeren voor vragen die betrekking hebben op sociale veiligheid in de onderwijssector, dus ook voor deze wet. BZK stelt voor een link naar SSV op te nemen op de algemene website over de wet. De infographic op de BZK website waarin kort de wet staat uitgelegd zal door BZK worden uitgebreid met sectorspecifieke informatie en iconen die weergeven welke kleding niet is toegestaan (bivakmuts, niqab, integraalhelm). **Actie BZK.**

OCW gaat haar beide ministers informeren over het implementatietraject, BZK stuurt binnenkort ook een update naar haar eigen minister.

Op 3 april organiseert SSV een onderwijsconferentie waarin dit onderwerp naar verwachting aan bod komt.

09

Datum
6 mei 2019

Actielijst

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder
1.	13-2-19	Mbt gebruik gebouw: teksten uit parlementaire behandeling, gestelde Kamervragen en voorbereide QenA's. Delen met BZK en SSV.	OCW
2.	13-2-19	Nader definiëren uitzonderingen i.v.m feestelijke en culturele activiteiten.	OCW/BZK
3.	13-2-19	Bespreken rol (wijk)agent op scholen in contacten met politie.	SSV
4.	13-2-19	Opstellen QenA's.	OCW/SSV/BZK
5.	13-2-19	Website BZK en infographic uitbreiden met sectorspecifieke informatie en 'verbodsiconen'.	BZK

Contactpersoon

10.2e

T 10.2e

10.2e @minbzk.nl

Datum

6 mei 2019

Kenmerk

2019-0000231934

verslag

Overleg JenV - Implementatie Wet op het gedeeltelijk
verbod op gezichtsbedekkende kleding

Vergaderdatum 18 februari 2019

Aanwezig 10.2e (DGPOL), 10.2e (DMB),
10.2e (OM), 10.2e (OM),
10.2e (DWJZ), 10.2e (IND),
10.2e (Politie),
10.2e (BZK), 10.2e (BZK)

Afwezig 10.2e (Politie), 10.2e (IND),
10.2e (Politie), 10.2e (DWJZ),
10.2e (DGRR)

1. Opening en mededelingen

10.2e wordt deze keer vervangen door 10.2e . 10.2e
heeft dit dossier overgenomen van 10.2e en schuift
voortaan in zijn plaats aan bij dit overleg, namens DG Migratie.

2. Stand van zaken implementatie en actielijst vorige overleg

De stand van zaken in de andere sectoren en de actiepunten uit de actielijst
worden doorgesproken. Zie de geactualiseerde actielijst aan het eind van dit
verslag. Hieronder een toelichting op de punten waarbij wat uitgebreider bij stil is
gestaan.

Inwerkingtredingsdatum

Vanwege de start van het schooljaar heeft OCW de wens geuit om de wet op 1
augustus in plaats van 1 juli inwerking te laten treden. De opdrachtgever heeft in
de stuurgroep aangegeven te streven naar eenzelfde datum voor alle sectoren.
Omdat de andere betrokken departementen zich kunnen vinden in deze datum,
zal op korte termijn aan de minister van BZK worden voorgesteld om 1 augustus
als inwerkingtredingsdatum te nemen en 1 mei voor de publicatie van het
Koninklijk Besluit. 1 augustus valt middenin het zomerreces, in combinatie met de
verwachte media aandacht rondom de inwerkingtreding is dit een aandachtspunt.

Openbaar vervoer

Vorige week vond het 2^e gesprek met de openbaar vervoer sector plaats, zij
hebben –nogmaals - hun zorgen geuit over de handhaving van het verbod. De

Datum
6 mei 2019

primaire taak van de tram/buschauffeur is het besturen van het voertuig en niet het handhaven van de wet. In principe zou het OV dezelfde werkwijze als de huidige moeten hanteren: iemand aanspreken wanneer hij/zij zich niet aan de regels houdt en zorgen dat de situatie niet escaleert. Het OV voorziet dat als de bestuurder, de controleur, of de BOA in het voertuig iemand aanspreekt over het verbod dit juist tot escalaties leidt. Het OV is gevraagd om de bestaande algemene instructie voor het personeel over hoe te handelen bij de-escalatie te delen met BZK en IenW.

Bij het OV speelt verder het punt dat iemand met gezichtsbedekkende kleding op basis van de Wet op het openbaar vervoer slechts bij het niet hebben van een vervoersbewijs de toegang tot het voertuig geweigerd mag worden. Of dit inderdaad zo strikt is gaat IenW nog na.

Onderwijs

BZK en OCW hebben met de raden voor het primair en voortgezet onderwijs gesproken en aanvullend met de Stichting School en Veiligheid (SSV). SSV wordt vanuit OCW gefinancierd om scholen in het primair en voortgezet onderwijs en het MBO te helpen met het invullen van vraagstukken rondom sociale veiligheid. SSV heeft aangegeven dat zij de communicatie richting de scholen over de nieuwe wet gaan doen, naast de communicatie die vanuit OCW ingezet wordt richting de onderwijsraden. Er is over de communicatie ook al contact geweest tussen SSV en de politie (10.2e en 10.2e).

Overheidsinstellingen

Het afbakenen van de betrokken overheidsinstellingen en gebouwen levert een aantal zorgpunten op, bijvoorbeeld of musea, zwembaden of bibliotheken ook onder het verbod vallen. Deze week hoopt BZK uitsluitel te krijgen over hoe breed de definitie zou moeten zijn.

Duidelijk is al wel dat het verbod geen betrekking heeft op Caribisch Nederland (want dan had dat expliciet vermeld moeten worden in de wettekst) noch op buitenlandse ambassades en consulaten in Nederland en Nederlandse ambassades en consulaten in het buitenland. De wet geldt voor gebouwen die in gebruik zijn voor de Nederlandse Rijksoverheid. Daaronder vallen niet gebouwen die door andere staten in Nederland gebruikt worden voor de vestiging van hun ambassade of consulaat.

De strafrechtelijke sanctie op het verbod is onderdeel van het reguliere toezicht door de Nederlandse politie, die er bij Nederlandse ambassades en consulaten in het buitenland niet is. Zie verder onderaan dit verslag de van BZ ontvangen informatie.

De IND geeft aan dat het zelden voorkomt dat er vrouwen met gezichtssluier de gebouwen van de IND bezoeken.

Zorginstellingen

VWS stuurt een nota naar hun minister met een voorstel voor de definitie van zorginstellingen. Voorgesteld wordt het verbod te laten gelden in het gebouw (en op het erf) dat voor het verlenen van zorg gebruikt wordt door een:

- Rechtspersoon;

- organisatorisch verband van natuurlijke personen; of
- natuurlijke persoon

die bedrijfsmatig op grond van de zorgverzekering (als bedoeld in de Zorgverzekeringswet), Wet Langdurige Zorg of Jeugdwet gefinancierde zorg of jeugdhulp (laten) verlenen dan wel in opdracht van één of meer gemeenten de jeugdgezondheidszorg of het rijksvaccinatieprogramma uitvoeren of laten uitvoeren.

Dit betekent het volgende:

- Alle zorgverleners die zorg vanuit Zvw, Wet Langdurige Zorg of Jeugdwet verlenen vallen onder de definitie, na een wetswijziging ook de Wmo 2015.
- Ook vormen van zorg die we in dagelijks taalgebruik niet met "instelling" associëren, zoals een huisartsenpraktijk of tandarts vallen hieronder.
- Gebouwen gebruikt door pgb-initiatieven en door onderaannemers (niet zijnde residentiële delen) vallen onder de werkingssfeer, zoals bijvoorbeeld de niet-residentiële delen van een Thomashuis.
- Gebouwen vallen niet onder de werkingssfeer als daarin uitsluitend particulier gefinancierde zorg, zoals bijvoorbeeld cosmetische chirurgie, wordt verleend.
- Gebouwen van waaruit solisten (d.w.z. natuurlijke personen die een eigen praktijk voor zorg of jeugdhulp hebben en daar als enige zorg verlenen) werken, vallen niet onder het verbod. Gelet op het doel van het verbod zou het logisch zijn om ook gebouwen van waaruit solisten opereren onder het verbod te laten vallen, maar het gaat – mede gelet op hoe het begrip 'zorginstellingen' in de VWS-wetten wordt omschreven – te ver om ook een solist als zorginstelling te beschouwen.

Handhaving

11.1 [Redacted text block]

In verband met de strafrechtelijke handhaving moet voor een ieder duidelijk zijn waar het verbod geldt, hier is door het OM, politie en JenV nadrukkelijk op gewezen.

Bij de handhaving van het verbod is het van belang hoe de instellingen waarop het verbod betrekking heeft, omgaan met de eerste stap van de handhaving: het aanspreken van de overtreder door de professional. De vraag is of dit straks in de praktijk ook daadwerkelijk zal gebeuren. De politie uit hier zijn zorgen over.

11.1 [Redacted text block]

Communicatie

BZK stelt een communicatieplan op (feb/mrt) met de algemene communicatielijn en zorgt voor de algemene publieksvoorlichting via o.a. de overheidswebsite en social media. De huidige infographic wordt uitgebreid met o.a. iconen die weergeven welke kleding niet is toegestaan (bivakmuts, niqab, integraalhelm).

Datum
6 mei 2019

Bekeken zal worden of deze in verschillende talen beschikbaar komt. Daarnaast is het de bedoeling dat er sectorspecifieke infographics komen.

Uit de overleggen met de sectoren is geconcludeerd dat geen enkele sector een sticker bij de ingang van het gebouw wil gebruiken als voorlichting. Hiervoor is het verbod op een te kleine groep mensen van toepassing.

De waterschappen en provincies willen graag een brief naar de beheerders van hun gebouwen sturen om hen te informeren. Voor gemeenten wordt deze lijn waarschijnlijk ook gevolgd. BZK kijkt naar optie om een vergelijkbare brief aan alle SG's te sturen i.v.m. hun verantwoordelijkheid voor de gebouwen van de onder het departement vallende (uitvoerings)organisaties.

VWS wil de communicatie richting de sectoren zo eenvoudig mogelijk houden, waarschijnlijk ook via een brief.

Voor de rijksgebouwen heeft BZK/DGOO/IFHR na overleg aangegeven dat wordt volstaan met informatie aan het (ingehuurde) personeel over de nieuwe wet en de beschikbaarheid van folders (infographics) bij de recepties in het geval van vragen van bezoekers.

Tijdens het wetgevingstraject is door BZK en SZW gesproken met een aantal niqab-draagsters van de werkgroep 'Blijf van mijn niqab af'. 10.2e heeft reguliere gesprekken met hen in het kader van zijn rol als landelijk programmamanager van 'De Kracht van het Verschil' en neemt daarin de invoering van deze wet ook mee. Daarmee is de communicatie via de reguliere contacten voldoende vorm gegeven.

BZK zoekt nog uit hoe de uitzondering in de wet voor culturele en feestelijke activiteiten in de praktijk vertaald kan worden waar het de reikwijdte en soorten activiteiten betreft. Hierbij wordt opgemerkt dat dit alleen lijkt te gelden als de kleding onlosmakelijk onderdeel is van het betreffende feest (een masker hoort bij Halloween, een bruidssluier hoort bij een bruiloft, etc).

Afgesproken wordt om over vier weken nog een keer bij elkaar te komen. De vraag is of dit in dezelfde samenstelling noodzakelijk is. BZK overlegt hierover met 10.2e.

Actielijst

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
1.	10-01-19	Nagaan datum officiële publicatie Koninklijk Besluit over inwerkingtreding.	BZK	In overleg met interdepartementale werkgroep wordt minBZK geadviseerd om moment van 1 augustus – standaard voor onderwijs – als inwerkingtreding te nemen, met Koninklijk Besluit op 1 mei. Informeel wordt dit op 21 februari aan minBZK voorgelegd, officieel akkoord hierop wordt bij nota na krosus verwacht.

Datum
6 mei 2019

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
2.	10-01-19	Definiëren welke gebouwen onder overheidsinstellingen vallen.	BZK	Loopt: meer bekend op 19 februari 2019.
3.	10-01-19	Wijze van implementatie wet agenderen voor interdepartementale huisvestingsoverleg voor rijksgebouwen.	BZK – CZW /DG00	Agendering is gedaan in LFMO. BZK kijkt naar optie om tevens brief aan alle SG's te sturen (vergelijkbaar met gemeente, provincie, waterschappen) ivm eigen verantwoordelijkheid voor o.a. uitvoeringsorganisaties.
4.	10-01-19	Nagaan reikwijdte van uitzondering voor residentiele delen van instellingen.	BZK	Punt van OCW: voor internaten is het woongedeelte een zorginstelling, geen onderwijsinstelling. OCW levert nog specifieke tekst aan. (MvT/pag. 7: einde par. 4).
5.	10-01-19	Bij IenW uitvragen hoe omgegaan wordt met grensoverschrijdend vervoer en of zij buitenlandse vervoersbedrijven meenemen in de communicatie.	BZK/IenW	Contact gelegd in BZK met grensoverschrijdende samenwerking (GROS), gekeken wordt naar contact met OV in die overleggen samen met IenW. Hoe dit bij Frankrijk/België is gegaan is (nog) niet bekend. IenW bekijkt de lijnen met trein + bus in grensstreek.
6.	10-01-19	Toezietsrol onderwijsinspectie bij handhaving wet bespreken met OCW (en ook met VWS ivm inspectie volksgezondheid)	OCW/ BZK VWS / BZK	Afgerond. Zie tekst over BOA onderaan dit verslag.
7.	10-01-19	Definiëren welke gebouwen onder zorginstellingen vallen.	BZK/VWS	Nota is richting VWS met definitie. Zie eerder in dit verslag. VWS vragen om nota te delen met BZK en JenV.
8.	10-01-19	Algemene handhavinglijjn bepalen en specifiek rondom incidenten en/of provocaties.	OM/Politie	Er wordt een overleg ingepland met OM/DGRR, DGP01 en Politie ivm verdere afstemming over de handhaving.
9.	10-01-19	Wijze van implementatie bepalen (beleidsbrief, richtlijn of aanwijzing)	OM	Het wordt waarschijnlijk een beleidsbrief in april. Deze wordt afgestemd met JenV.
10.	10-01-19	Overall beeld opstellen t.b.v. politie met wijze van implementatie door alle sectoren en verwachtingen hoe vaak politie wordt ingeschakeld bij de handhaving.	BZK / VWS / OCW / IenW	Uitgezet via interdepartementaal overleg.
11.	10-01-19	Nader uitzoeken huidige bevoegdheden BOA's in openbaar vervoer; optreden door BOA's in de praktijk en eventuele gevolgen hiervoor van de wet.	JenV / BZK / IenW	Afgerond. Rolbeschrijving met JenV afgestemd. Zie tekst over BOA's onderaan dit verslag. Verdere actie: rolbeschrijving en overweging wordt aan minBZK voorgelegd, met advies BOA geen andere / nieuwe rol te geven dan bij andere algemene wettelijke verboden.

Datum
6 mei 2019

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
12.	10-01-19	Verifiëren of tijdens wetsbehandeling is besproken over rol BOA's en specifiek in openbaar vervoer.	JenV / BZK	Afgerond. Hier is niet over gesproken.

Ontvangen antwoord van BZ over de vraag of het erf en het gebouw van een ambassade en consulaat ook onder de nieuwe wet vallen:

Het Verdrag van Wenen inzake Diplomatiek Verkeer en het Verdrag van Wenen inzake Consulaire Betrekkingen verplichten ambassades en consulaten respectievelijk om de wet- en regelgeving van het gastland te respecteren. Dit betekent dat er op ambassades en consulaten geen handelingen mogen plaatsvinden die in strijd zijn met de wet- en regelgeving van het gastland. Tegelijkertijd genieten het ambassadeterrein en de consulaire kantoren onschendbaarheid en mag het gastland zijn wet- en regelgeving daar niet handhaven, tenzij de zendstaat hiertoe toestemming geeft.

Nederlandse wet- en regelgeving is in beginsel van toepassing op het gehele Nederlandse grondgebied, waaronder ook alle buitenlandse ambassades en consulaten in Nederland. Nederlandse wet- en regelgeving kan echter niet afgedwongen worden vanwege de onschendbaarheid van een ambassadeterrein en de consulaire kantoren en de immunititeit van de zendstaat. De Wet gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding geldt voor gebouwen die in gebruik zijn voor de Nederlandse Rijksoverheid. Daaronder vallen niet gebouwen die door andere staten in Nederland gebruikt worden voor de vestiging van hun ambassade of consulaat. Conclusie is daarom dat het verbod niet van toepassing kan zijn op buitenlandse ambassades en consulaten in Nederland. Nederlandse ambassades en consulaten in het buitenland zijn wel Nederlandse overheidsinstellingen. De Nederlandse ambassades en consulaten moeten de wet- en regelgeving van het gastland respecteren, maar Nederland mag vervolgens ook zijn eigen wet- en regelgeving toepassen, zolang deze maar niet in strijd is met de wet- en regelgeving van het gastland. Dit betekent dat het verbod alleen van toepassing kan zijn op Nederlandse ambassades en consulaten voor zover zij niet in strijd is met de lokale wet- en regelgeving. Of dat zo is, zal per gastland verschillen.

Handhaving en de rol van bijzonder opsporingsambtenaren (BOA's)

De nieuwe wet geeft BOA's -de inspecties vallen hier ook onder- geen nieuwe bevoegdheden. Naar aanleiding van het vraagpunt over de bevoegdheden van BOA's heeft JenV het volgende aangegeven:

- BOA's hebben alleen bevoegdheden waar het sectorspecifieke wetgeving betreft, bij algemene verboden zoals deze nieuwe wet hebben BOA's geen rol.
- BOA's kunnen worden ingezet bij capaciteitsgebrek van de politie. Dit is niet van toepassing bij de nieuwe wet aangezien de handhaving vanuit de reguliere politiecapaciteit gaat.

Datum
6 mei 2019

- BOA's worden niet ingezet bij handhaving die (extra) gevoelig kan liggen: daar waar het aanspreken en het vervolgens overgaan tot boete escalatie gemakkelijk(er) te verwachten is. Het aanspreken en de beslissing tot opleggen van een algemene sanctie is specifiek bij de politie belegd die hiervoor getraind en opgeleid is.
- BOA's zijn er ook om escalatie te voorkomen, belangrijk dat ze die rol ook bij deze wet nemen. Daarvoor is het belangrijk dat ze de wet kennen en een instructie hebben om de-escalerend op te kunnen treden.

JenV vraagt de sectoren aandacht voor het feit dat om goed op te kunnen treden het voor de politie noodzakelijk is dat:

- BOA's de nieuwe wet kennen en weten wanneer deze inwerking treedt.
- BOA's escalatie proberen te voorkomen.
- Belangrijk dat duidelijk is welke aanpak al gevolgd is als de politie ter plaatse komt en welke afweging gemaakt is (op verbod wijzen, aanspreken, keuze geven het gebouw te verlaten).
- Bij de komst van de politie zal de-escalatie het eerste belang en de aanpak zijn.
- De politie maakt vervolgens de afweging tot het opleggen van een boete aan de betreffende persoon.

Contactpersoon

10.2e

T 10.2e

10.2e@minbzk.nl

Datum

6 mei 2019

Kenmerk

2019-0000231935

verslag

Interdepartementaal Overleg - Implementatie Wet
gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding

Vergaderdatum 5 maart 2019

Aanwezig 10.2e, 10.2e (JenV)
10.2e (OCW)
10.2e (VWS), 10.2e (IenW),
10.2e (BZK), 10.2e
10.2e (BZK)

Afwezig 10.2e (VWS), 10.2e (OCW), 10.2e
(OM), 10.2e (IenW)

1. Opening, mededelingen, verslag 15 februari jl.

Mededelingen: 10.2e schuift wat later aan bij het overleg en 10.2e moet wat eerder weg.

Naar aanleiding van het verslag en de actiepunten:

- De volgende stuurgroep is op woensdag 3 april, de deelnemers hebben inmiddels een uitnodiging ontvangen.
- Deze week gaat een nota met de stand van zaken van de implementatie naar de minister van BZK. Het belangrijkste punt hierin is het voorstel voor de inwerkingtredingsdatum van 1 augustus op verzoek van OCW. Nadeel van deze datum is dat dit middenin het reces is.
- Morgen wordt met de directeur CZW de definitie voor de overheidsinstellingen besproken, die nu zo goed als gereed is. De bedoeling is om dit vervolgens op 20 maart met de minister van BZK te bespreken.
- JenV wil graag van de sectoren weten wat hun verwachtingen rondom de vraag naar politie inzet bij de inwerkingtreding van de wet. IenW geeft aan dat er geen inschatting te geven is van de mate van incidenten en provocaties in het ov. Alles zal gericht zal zijn op de-escalatie en rustig het gesprek aangaan met de overtreder van het verbod. 11.1
11.1
11.1
- 11.1
11.1
11.1 De hogescholen en universiteiten zijn benaderd en hebben een reminder gekregen om in contact te treden, een reactie is er voor zover bekend nog (steeds) niet. 11.1

10.2e gaat na of er al een reactie van hen is ontvangen. OCW zal dit aan hun minister meegeven. Tevens wordt de minister gevraagd in te stemmen met de definitie van onderwijsinstellingen (Check 10.2e **Actie OCW.**

2. Definities instellingen en openbaar vervoer

Het overzicht met de definities van de instellingen en het openbaar vervoer wordt besproken.

Onderwijsinstellingen

De juridische onderbouwing van onderwijsinstellingen wordt aangevuld met de Wet op de expertisecentra, Wet educatie beroepsonderwijs, Wet hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, Leerplichtwet. De gehanteerde definitie van onderwijsinstellingen betekent dat hier ook instellingen zoals de NTI, LOI en auto(vak)rij scholen onder vallen.

Zorginstellingen

De te hanteren definitie van zorginstellingen is door minVWS vastgesteld. Uitzonderingen zijn de hulpverleners die als eenpitter hun vak uitoefenen en de particulier gefinancierde zorg (zoals cosmetische klinieken die geen vergoede ingrepen uitvoeren).

Overheidsinstellingen

In de definitie wordt in plaats van 'Het Rijk: ministerie en hun uitvoeringsorganisaties' opgenomen 'Centrale overheid: ministeries en de daaraan gerelateerde (uitvoerings)organisaties'. De politie (sui generis) valt onder de centrale overheid.

Ook ZBO's vallen onder het verbod, zoals de Memorie van Toelichting aangeeft. Aangezien ZBO's zeer divers van aard zijn is een nadere duiding nodig. Hierbij wordt aangesloten bij artikel 1, eerste lid, onderdeel a van de Algemene wet bestuursrecht: 'a. een orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld.'

Stichtingen die privaatrechtelijk zijn ingesteld vallen er niet onder. Hieruit volgt dat het Rijksmuseum er volgens deze definitie niet onder valt, de Koninklijke Bibliotheek wel (want dat is een publiekrechtelijke ZBO).

Gemeentes vallen onder de definitie van overheidsinstellingen op basis van de gemeentewet. 10.2e geeft als aandachtspunt mee dat de metrostations van de GVB Amsterdam hier ook onder vallen als die onderdeel zijn van de gemeente Amsterdam. BZK zoekt dit uit. (Dit punt is inmiddels uitgezocht: ivm de Wet personenvervoer 2000 moesten alle gemeentevervoerbedrijven uiterlijk in 2007 geprivatiseerd te zijn. Als laatste zijn per 1 januari 2007 het GVB (Amsterdam) en de RET (Rotterdam) verzelfstandig. De stationsgebouwen van gemeentevervoersbedrijven vallen hiermee dus niet onder de definitie van overheidsinstellingen).

Het overzicht met de definities zal na de aanvullingen nogmaals rondgestuurd worden, inclusief een lijst met de organisaties die onder de centrale overheid vallen en de publiekrechtelijke ZBO's. **Actie BZK (gereed).**

Het OM zal worden gevraagd of zij met dit overzicht uit de voeten kunnen. **Actie OM.**

11

Datum
6 mei 2019

3. Stand van zaken gesprekken sectoren

Rijksgebouwen: in februari komt in de ICHF (Interdepartementale Commissie Huisvesting en Faciliteiten) een informerende notitie. 10.2e geeft de datum nog door.

Stichting School en Veiligheid (SSV) fungeert als landelijke vraagbaak voor de PO-raad en VO-raad voor vragen over sociale veiligheid.

VWS wil volgende week de communicatie opstarten richting de zorginstellingen, de concepten richting de koepels liggen klaar.

Het volgende overleg vindt over 2 weken plaats, met als agendapunten het communicatieplan en informatie over de brief aan de Eerste en Tweede Kamer.

Actielijst

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
1.	29-01-19 (stuurgroep)	Definitie overheidsinstellingen	BZK	Ter bespreking met minBZK op 21 maart.
2.	29-01-19 (stuurgroep)	Inhoud beleidsbrief/richtlijn OM afstemmen met BZK	JenV/BZK	10.2e checkt bij OM wat ze van andere departementen nodig hebben en wanneer concept gereed is voor afstemming met BZK/JenV. Na vaststelling delen met andere departementen.
3.	22-01-19	Consequenties grensoverschrijdend vervoer en communicatie hierover richting reizigers en buitenlandse vervoersondernemingen.	IenW/BZK	Wordt geagendeerd voor het GROS overleg (Grensoverschrijdende samenwerking).
4.	22-01-19	Op BZK website specifieke informatie opnemen over reikwijdte verbod.	BZK	In uitvoering.
5.	22-01-19	Overzicht van instellingen die onder meerdere sectoren vallen.	OCW, IenW, VWS, JenV	
6.	22-01-19	Bepalen communicatiewijze over wet binnen eigen sectoren	BZK, OCW, IenW, VWS, JenV	Ter bespreking in overleg van 19 maart.
7.	12-02-19	Nota Bestuursraad JenV delen met interdep. overleg	JenV	
8.	05-03-19	Benaderen universiteiten en hogescholen ivm implementatie wet	OCW	10.2e gaat reactie na.
9.	05-03-19	Definities en juridische onderbouwing instellingen en ov voldoende voor OM?	OM	

Contactpersoon

10.2e

T 10.2e

10.2e @minbzk.nl

Datum

15 april 2019

Kenmerk

2019-0000293636

verslag

Implementatie Wet gedeeltelijk verbod op
gezichtsbedekkende kleding - Overleg IenW - Vervoerders

Vergaderdatum	12 maart 2019
Aanwezig	10.2e (MinIenW), 10.2e (KNV) 10.2e (HTM), 10.2e (HTM) 10.2e (NS), 10.2e (NS) 10.2e (MinBZK)
Afwezig	10.2e (MinIenW)

De deelnemers hebben het verslag aangevuld. 10.2e heeft een aantal aanvullingen gedaan die niet tijdens het overleg zijn besproken.

1. Opening en mededelingen

10.2e sluit aan bij dit overleg. 10.2e is 10.2e en met zijn team o.a. verantwoordelijk voor de vertaling van de wet en regelgeving naar BOA's. Tevens lid van de Boa-OV stuurgroep. 10.2e zou hier ook bij zijn maar is verhinderd. Zij is de 10.2e (ICE, Eurostar en Thalys), dit in verband met het uitzoekpunt hoe openbaar vervoersbedrijven omgaan met het verbod in het geval van grensoverschrijdend vervoer. IenW zal contact met haar opnemen. Via de posten van Buitenlandse Zaken zullen door IenW de buitenlandse vervoerders die in de grensregio opereren (kort grensoverschrijdend vervoer) benaderd worden. **Actie IenW.**

2. Concept verslag 11 februari 2019 en actiepunten

Naar aanleiding van het verslag van het vorige overleg van 11 februari jl. wordt een aantal aanvullingen van de HTM, NS en KNV doorgesproken, deze zullen worden aangepast in het verslag en geel gearceerd.

De-escalatie instructie

BZK, IenW en JenV willen graag inzicht in hoe de-escalatie door het ov- personeel bij hinder en overlast eruit ziet en hebben gevraagd of er een instructie is die gedeeld kan worden. KNV en HTM hebben aangegeven dat er geen instructie is, training op de-escalatie is onderdeel van het totale trainingsprogramma voor het ov-personeel. NS vult hierbij aan dat er bij de NS een handboek is waarin staat wat wanneer moet gebeuren en er zijn rollenspellen, maar geen aparte instructie die gedeeld kan worden.

Datum
15 april 2019

Veroorzaken hinder in het voertuig

NS geeft aan dat de nieuwe wet buiten de huisregels en buiten de wet personenvervoer valt. Er zijn geen wettelijke mogelijkheden om iemand met gezichtsbedekkende kleding de toegang tot het voertuig te weigeren of het voertuig uit te zetten. IenW licht toe dat de wet in de ogen van I&W breder is dan alleen het niet hebben van een geldig vervoersbewijs. De nieuwe wet vormt de wettelijke basis - die immers stelt dat gezichtsbedekkende kleding verboden is in het ov) en er is de mogelijkheid voor optreden op basis van artikel 72 juncto artikel 52 van de Wet personenvervoer 2000. Hinder kun je hierbij ook breder opvatten, namelijk dat iemand met gezichtsbedekkende kleding in het ov de wet overtreedt en daardoor hinder kan veroorzaken op het voertuig. Voor de volledigheid worden hier de betreffende artikelen opgesomd:

Art 72 Wp2000 luidt dat het een ieder in het ov is verboden zich zodanig te gedragen dat orde, rust, veiligheid of een goede bedrijfsgang wordt of kan worden verstoord.

In art 52 Bp2000 lid 1 staat wat er onder deze verstoring wordt verstaan. Lid 1a: 'gedragingen waardoor de bediening en het gebruik van voorzieningen of van een vervoermiddel dan wel de taakuitoefening van het personeel van de vervoerder worden verhinderd of belemmerd'.

Lid 1l: gedragingen die 'op een andere wijze hinder, gevaar, verontreiniging of beschadiging veroorzaken of kunnen veroorzaken'.

Artikel 53 luidt 'Onder aanwijzingen betreffende orde, rust, veiligheid of een goede bedrijfsgang wordt mede verstaan de door of vanwege de vervoerder kenbaar gemaakte aanduidingen in beeld of geschrift.'

11.1 [redacted]. De wet GBK gaat uit van handhaving door de politie, andere artikelen worden daar niet genoemd. 11.1 [redacted].

BZK en I&W geven aan dat dit standpunt van het OV duidelijk is verwoord in voorgaand overleg. Inderdaad is handhaving door politie het geval. Het gaat om het aanspreken door de professional zoals in de wet en de wetsbehandeling is besproken en aangegeven. Naar aanleiding van het standpunt van de vervoerders in het vorige overleg dat zij 'iemand nooit kunnen weigeren' is naar de basis hiervoor gekeken. Hieruit blijkt dat de bovenstaande artikelen hiervoor de basis zijn en blijven: als de gevallen van artikel 72 junctio 52 zich voordoen kan de vervoerder de toegang bijvoorbeeld weigeren. Dit zal het waarschijnlijk alleen in specifieke gevallen te gebruiken zijn. De wet geeft duidelijk aan dat de professional allereerst communiceert dat het verbod er is. Dit is de eerste stap in de reeks. De strafrechtelijke handhaving die leidt tot boete ligt bij de politie. Net als bij andere algemene overtredingen kan degene die dit constateert tot handhaving over gaan.

Zorgpunten

Bij NS en HTM zijn gradaties in assistentieverzoeken aan de politie in geval zich escalaties voordoen. Dit is in overleg met de politie bepaald, daarmee is de inzet afhankelijk van de ernst van de situatie. Of de politie komt als zij worden ingeschakeld als iemand met gezichtsbedekking weigert het voertuig te verlaten,

is afhankelijk van de hierover gemaakte afspraken tussen de vervoerders en de politie over de inzet in het ov.

10.2e geeft aan dat hij de precieze geschiedenis niet kent, maar aan wil geven dat de invoering van het verbod erg lastig wordt gevonden omdat in de trein nu gezichtsbedekkende kleding niet als een probleem wordt ervaren. Men is, net als bij de HTM, bang dat het juist meer problemen oplevert en dat dit schadelijk is voor het personeel. BZK licht toe dat de wet het resultaat is van een jarenlange politieke en maatschappelijke discussie en duidelijkheid beoogt te scheppen waar het dragen van gezichtsbedekkende kleding wel en niet mag. In de praktijk zal straks blijken wat de maatschappelijke effecten van de wet zijn en hoe de maatschappelijke discussie verloopt.

10.2e geeft naar aanleiding van de vragen van 10.2e aan dat de zorgen van de vervoerders over de wet bekend zijn. De wetgever heeft de afweging gemaakt dat in de uitvoering hier net als bij andere algemene verboden oplossingen in de praktijk hiervoor mogelijk zijn.

Evaluatie wet

Er is een wettelijke verplichting voor het uitvoeren van een beleidsevaluatie na de invoering van een nieuwe wet. Standaard is dit elke vijf jaar. Uit de evaluatie van deze wet zou naar voren kunnen komen of er bijvoorbeeld frequente verstoringen in de dienstregeling zijn als gevolg van de invoering van deze wet. 11.1

[Redacted text block]

IenW licht toe dat de uitvraag naar alle waarschijnlijkheid zal zitten op het niveau van aantallen escalaties en het gevoel van sociale veiligheid in het ov. Dat laatste wordt meegenomen in de ov barometer die IenW uitvraagt. Indien de politie inzet bij incidenten in het ov vanwege gezichtsbedekkende kleding gaat registreren kan het ov hier misschien op meeliften.

Aanvulling 10.2e : De vervoerders geven aan dat er duidelijkheid moet zijn, wie, wat en hoe de hele keten gaat registreren.

BZK geeft aan dat het verzamelen van gegevens inderdaad van belang is voor de evaluatie. Eerder is hier kort op aangegeven dat met name het aantal incidenten en hoe de sector het verbod ervaart mee genomen kan worden. Dit kan via het format van melden van incidenten en evaluatie dat in een sector aanwezig is. Bij het HIC overleg zal dit punt worden ingebracht door vervoerders en IenW.

Vervolgens wordt naar uitwerking en opvolging gekeken. **Actie: IenW/BZK/JenV.**

Communicatie

BZK stelt een communicatieplan op met de algemene communicatielijn en zorgt voor de algemene publieksvoorlichting via o.a. de overheidswebsite en social media. De huidige infographic (flyer) wordt uitgebreid met o.a. iconen die weergeven welke kleding niet is toegestaan (bivakmuts, niqab, integraalhelm). Het is de bedoeling dat de website de komende periode wordt aangevuld met informatie en veelgestelde vragen en dat deze op moment van inwerkingtreding volledig is.

Datum
15 april 2019

BZK en IenW geven aan in overleg met de vervoerders een infographic / flyer voor het OV te willen maken. De planning is deze in april / mei gereed te hebben. Vervoerders worden verzocht de contactpersonen voor afstemming hiervan zsm door te geven. **Actie BZK/IenW/Vervoerders.**

Zoals in eerdere overleggen besproken en aangegeven door BZK en IenW, zal deze vervolgens op Rijksoverheid.nl worden geplaatst voor een ieder te raadplegen en desgewenst af te drukken en te verspreiden bij het personeel en mogelijk bij vragen van reizigers in het OV. Daarnaast komt er nog een gebouwspecifieke flyer die betrekking heeft op de overige sectoren zorg, overheid en onderwijs.

De brief aan de Eerste en Tweede Kamer met de uitkomsten van de gesprekken met de sectoren en de inwerkingtredingsdatum is voorzien voor eind maart/begin april.

11.1 [Redacted text block]

BZK vraagt aan de vervoerders om in de communicatie richting het personeel de escalatieladder mee te nemen zoals die door de minister van BZK tijdens de wetsbehandeling door de Eerste Kamer is genoemd: overtreder aanspreken; verzoeken het gebouw/voertuig te verlaten; eventueel inschakelen van de politie.

11.1 [Redacted text block]

Reactie BZK: I&W en BZK geven aan dat de Wet personenvervoer en deze wet – net als bij andere algemene wetgeving – hier voldoende grond voor bieden. Komt terug in overleg op 15 april. Voor aanspreken geeft de wetgeving voldoende houvast. Voor maken proces-verbaal en opleggen boete is Politie en OM pas nodig.

Op 28 maart vindt de Kerngroep sociale veiligheid (het HIC overleg) plaats waarin operationele afspraken worden gemaakt tussen de vervoerders en alle partners in de handhaving. Hierin wordt het verbod in het ov geagendeerd. IenW neemt contact op met JenV voor verdere afstemming. De NS informeert de deelnemer die vanuit hen aanwezig is bij het overleg. **Actie IenW/NS.**

Bestuurlijk overleg

Gezien de zorgen die de vervoerders hebben over de invoering van de wet lijkt het goed om dit ook op bestuurlijk niveau tussen de vervoerders, BZK en IenW te bespreken. Mogelijkheid hiervoor is het directeursoverleg van KNV op maandag 15 april van 13u-15u. BZK en IenW kijken of hun directeur hierbij kan aanschuiven. **Actie BZK/IenW.**

Datum
15 april 2019

Een vervolgoverleg wordt nog niet ingepland en hangt af van de uitkomsten van het overleg op 15 april a.s.

Om de communicatie rondom de invoering goed af te stemmen wordt voorgesteld een woordvoerders overleg in te plannen tussen de woordvoerders van de vervoerders en IenW in aanwezigheid van BZK. Gekeken wordt of dit eind maart / begin april plaats kan vinden. **Actie IenW.**

Actielijst

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
1.	08-01-19	Afspraken maken over handhaving en verwachtingen rondom provocaties en incidenten.	BZK/IenW/ Vervoerders/ JenV	Afstemmen tussen vervoerders, politie en BZK – op basis van handleiding personeel en handleiding politie. Nader bepalen wanneer en in welk gremium dit aan de orde kan komen.
2.	08-01-19	Mogelijkheden voor communicatie richting reizigers in beeld brengen.	Vervoerders	OV: geen behoefte aan aparte communicatie in / buiten het voertuig. Voldoende aan een algemene flyer?
3.	11-02-19	Handhavingsrichtlijn OM delen met vervoerders	BZK/JenV	
4.	11-02-19	Uitzoekpunt hoe openbaar vervoersbedrijven omgaan met verbod in het geval van grensoverschrijdend vervoer.	IenW	Contact opnemen met 10.2e [redacted] [redacted] [redacted] (ICE, Eurostar en Thalys). Via de posten van BuZa zullen de buitenlandse vervoerders die in de grensregio opereren (kort grensoverschrijdend vervoer) benaderd worden.
5.	12-03-19	Sectorspecifieke flyer voor het ov.	BZK/IenW/ vervoerders	BZK en IenW zullen deze in overleg met de vervoerders opstellen. Vervoerders svp zsm contactpersonen doorgeven ivm afstemming.
6.	12-03-19	Kerngroep sociale veiligheid 28/3 – agendering verbod.	IenW en NS	IenW neemt contact op met JenV voor verdere afstemming. NS informeert de deelnemer die vanuit hen aanwezig is bij het overleg.

12

Datum
15 april 2019

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
7.	12-03-19	Bestuurlijk overleg vervoerders, BZK en IenW	BZK/IenW	BZK en IenW kijken of hun directeur hierbij kan aanschuiven.
8.	12-03-19	Inplannen woordvoerders overleg tussen de woordvoerders van de vervoerders en IenW in aanwezigheid van BZK ivm afstemmen communicatie rondom invoering. Gekeken wordt of dit eind maart / begin april plaats kan vinden.	IenW	

Contactpersoon

10.2e

T 10.2e

10.2e @minbzk.nl

Datum

6 mei 2019

Kenmerk

2019-0000231936

verslag

Interdepartementaal Overleg - Implementatie Wet
gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding

Vergaderdatum

19 maart 2019

Aanwezig

10.2e (JenV), 10.2e (OCW),
10.2e (VWS), 10.2e (IenW),
10.2e (BZK), 10.2e (BZK),
10.2e, 10.2e (BZK)

Afwezig

10.2e (OCW), 10.2e (JenV), 10.2e
(OM), 10.2e (IenW), 10.2e
(OCW).

1. Opening, mededelingen, verslag 5 maart jl.

Mededelingen: 10.2e is wat later, 10.2e krijgt een spoedbericht bij binnenkomst en is alleen bij het eerste deel. Omdat het communicatieplan op de agenda staat schuift 10.2e aan, zij is de 10.2e voor dit onderwerp.

10.2e geeft aan dat de contacten over de Rijkskantoren nog een interessante vraag heeft opgeleverd over 'verzamelgebouwen'. Dit zijn gebouwen waarin naast het rijkskantoor meerderere bedrijven (winkels, diensten, kantoren) aanwezig zijn. De vraag is waar het erf / gebouw van de overheidsinstelling dan begint en hoe hier praktisch mee omgegaan kan worden in de uitvoering. Aangegeven wordt dat het verbod in het gedeelte van het rijkskantoor in ieder geval van toepassing is. Naar een praktische uitwerking wordt gekeken. Voorstel: bij een centrale receptie waarbij de bezoeker aangeeft naar de overheidsinstelling te gaan kan op het verbod worden gewezen. Bij het ontbreken van een centrale receptie kan dit bij het binnen gaan van het gedeelte van het gebouw aangegeven worden.

IFHR/10.2e geeft nog aan of zij hier voldoende mee uit de voeten kunnen, evenals JenV (Politie/OM). **Actie BZK/IFHR en JenV.**

Naar aanleiding van het verslag en de actiepunten:

- 11.1

13

Datum
6 mei 2019

- 10.2e gaat na of al duidelijk is of de universiteiten en hogescholen na de (vervolg) rappellen hebben gereageerd en alsnog behoefte hebben aan overleg of contact over de inwerkingtreding van de nieuwe wet. **Actie OCW.**
- 10.2e gaat na hoe en of de minister(s) van OCW nog wordt geïnformeerd op in ieder geval deze punten, evenals de datum van inwerkingtreding, en of hier nog informatie van anderen voor nodig is, BZK wordt hierover geïnformeerd termijn. **Actie OCW.**

Nota minBZK definitie instellingen

JenV heeft na overleg met DGROL en het OM nog enkele aanscherpingen in de definitie voor overheidsinstellingen doorgegeven aan 10.2e 10.2e geeft aan dat deze voor het merendeel zijn verwerkt, al zijn er ook nog andere wijzigingen geweest. Exclusieve overheidstaak was niet specifiek genoeg en is naar een uitleg gewijzigd. De nota met definities is geagendeerd voor een overleg met minister BZK op 20 maart. De werkgroep wordt hierover zsm geïnformeerd (NB inmiddels gereed). Bij de nota zit als bijlage een lijst met organisaties die vallen onder de centrale overheid en onder publiekrechtelijke ZBO's. Deze lijst is ter informatie voor de minister en wordt niet verder gepubliceerd, aangezien met name de lijst met ZBO's aan veranderingen onderhevig is en daardoor snel achterhaald is. Wel kan de lijst via het ZBO register opgevraagd worden, daar zijn de actuele gegevens bekend.

Definitie openbaar vervoer: in eerdere overleggen zijn de waterveren ter sprake gekomen, waarbij ervan uit werd gegaan dat waterveren mét een dienstregeling wel onder het verbod vallen, en veren zonder een dienstregeling niet. Inmiddels is bepaald dat voor de reikwijdte van het verbod in het ov de Wet personenvervoer 2000 bepalend is. Die is van toepassing op auto, bus, trein, metro, tram of een via een geleide systeem voortbewogen voertuig met een dienstregeling. De veerboten vallen daar niet onder.

2. Communicatieplan

10.2e en 10.2e lichten het communicatieplan toe. Het communicatieplan van BZK is vorige week ter afstemming met de leden van het interdepartementale overleg gedeeld. Met name bij de politie leeft de zorg dat bij het grote publiek misverstanden kunnen ontstaan over de reikwijdte van het verbod. Dit wordt ondervangen door duidelijke publieksinformatie beschikbaar te stellen waarin duidelijk naar voren gebracht wordt dat het een gedeeltelijk verbod is dat alleen op bepaalde locaties geldt. Op Rijksoverheid.nl worden ook de veelgestelde vragen (FAQ's) gepubliceerd die voor iedereen raadpleegbaar zijn.

De algemene infographic die door BZK is opgesteld zal worden aangepast, o.a. worden er ook 'verbodsiconen' toegevoegd die aangeven welke gezichtsbedekkende kleding niet is toegestaan. De aangepaste versie zal worden gedeeld met de leden van het interdepartementale overleg. **Actie BZK/CZW.** Daarnaast worden er twee aparte infographics gemaakt, eentje specifiek voor het ov en eentje voor gebouwen. IenW geeft hiervoor nog de naam van de communicatieadviseur door waarmee kan worden afgestemd. **Actie IenW.** Er komen ook drie varianten van de kernboodschap in het communicatieplan (algemeen, gebouw, ov).

Het is belangrijk dat de koepels benaderd zijn over de implementatie van het verbod en de vraag waaraan zij in de communicatie hierover richting hun organisaties behoefte hebben. De communicatie hoort – zeker met de gelegde

Datum
6 mei 2019

contacten – niet plotseling of nieuw te zijn. Gevraagd wordt om hier voor de zorg, universiteiten, hogescholen en VNG snel meer duidelijkheid in te krijgen. Apart contact en overleg met communicatie afdelingen en woordvoerders hierover is mogelijk. **Actie: JenV/ IenW/ VWS/OCW/BZK.**

De communicatie vanuit BZK is gericht op de algemene informatie over het verbod. Het is nadrukkelijk de bedoeling dat de departementen zelf de communicatie richting hun sectoren doen over de wet (in afstemming met BZK ivm de eenduidigheid). Het is prettig als dit gedeeld wordt met de leden van het overleg zodat iedereen daar gebruik van kan maken. **Actie JenV/ IenW/ VWS/OCW/BZK.**

Op 27 maart is een bijeenkomst van de Kerngroep sociale veiligheid, waarin operationele afspraken worden gemaakt tussen de openbaar vervoerders en de partners in de handhaving. Op de agenda staat de invoering van het verbod in het openbaar vervoer. 10.2e neemt contact op met 10.2e van DGPol voor verdere afstemming. **Actie IenW/JenV.**

3. Brief aan de EK/TK

BZK is bezig met de brief aan de Eerste en Tweede Kamer met daarin de uitkomsten van de gesprekken met de sectoren en de inwerkingtredingsdatum. De planning is om de brief deze eind deze week gereed te hebben en vervolgens tegelijkertijd de lijn in te doen en te delen met de leden van het overleg zodat de opmerkingen volgende week maandag nog verwerkt kunnen worden. De brief zal voor 1 april aan de EK en de TK worden verzonden. Verzoek om snel af te stemmen en te reageren. En tevens rekening te houden met mogelijke publiciteit en vragen vanuit de EK en TK in de periode er na. **Actie JenV/ IenW/ VWS/ OCW/ BZK.**

Actielijst

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
1.	29-01-19 (stuurgroep)	Definitie overheidsinstellingen	BZK	Gereed. Besproken met minBZK op 21 maart. BZK deelt nota met overzicht en uitkomst van bespreking (gereed).
2.	29-01-19 (stuurgroep)	Inhoud beleidsregel OM afstemmen met BZK	JenV/BZK	10.2e checkt bij OM wat ze van andere departementen nodig hebben en wanneer concept gereed is voor afstemming met BZK/JenV. Na vaststelling delen met andere departementen.
3.	22-01-19	Consequenties grensoverschrijdend vervoer en communicatie hierover richting reizigers en buitenlandse vervoersondernemingen.	IenW/BZK	Wordt geagendeerd voor het GROS overleg (Grensoverschrijdende samenwerking).

13

Datum
6 mei 2019

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
4.	22-01-19	Op BZK website specifieke informatie opnemen over reikwijdte verbod.	BZK	In uitvoering.
5.	22-01-19	Overzicht van instellingen die onder meerdere sectoren vallen.	OCW, IenW, VWS, JenV	
6.	12-02-19	Nota Bestuursraad JenV delen met interdep. overleg	JenV	In uitvoering, wordt gedeeld zodra gereed
7.	05-03-19	Nagaan of de universiteiten en hogescholen na de (vervolg) rappellen hebben gereageerd en alsnog behoefte hebben aan overleg of contact over de inwerkingtreding van de nieuwe wet	OCW	Ivm afwezigheid 10.2e gaat 10.2e reactie na.
8.	19-03-19	Bepalen of en hoe de minister(s) van OCW wordt geïnformeerd over punt van uitblijven reactie universiteiten en hogescholen; overleg ISBO; datum van inwerkingtreding.	OCW	
9.	19-03-19	Werkwijze hoe om te gaan met 'verzamelgebouwen': gebouwen waarin naast het rijkskantoor meerderere bedrijven (winkels, diensten, kantoren) aanwezig zijn. De vraag is waar het erf dan begint en hoe hier praktisch mee omgegaan kan worden in de uitvoering.	BZK/IFHR JenV (OM/Politie)	Voorstel: bij een centrale receptie waarbij de bezoeker aangeeft naar de overheidsinstelling te gaan kan op het verbod worden gewezen. Bij het ontbreken van een centrale receptie kan dit bij het binnen gaan van het gedeelte van het gebouw aangegeven worden.
10.	19-03-19	Algemene infographic na aanpassingen delen met interdep. overleg	BZK/CZW	In uitvoering, wordt gedeeld zodra gereed
11.	19-03-19	Infographic voor ov: 1. IenW geeft naam communicatie adviseur IenW door aan BZK. 2. Op basis van algemene infographic geeft IenW aan BZK aan wat specifiek voor ov aangepast kan worden.	IenW/ BZK	In uitvoering, wordt gedeeld zodra gereed.

13

Datum
6 mei 2019

Nr.	Datum	Actie	Actiehouder	Stand van zaken
		3. BZK maakt concept, vervolgens afstemming met IenW en ov sector.		
12.	19-03-19	Communicatie uitingen richting eigen sectoren delen met interdep. overleg	OCW, IenW, VWS, JenV, BZK	
13.	19-03-19	Aandachtspunt voor alle departementen: belangrijk dat koepels benaderd zijn over implementatie verbod en dat duidelijk is waaraan zij in de communicatie hierover richting hun organisaties behoefte hebben. De communicatie hoort – zeker met de gelegde contacten – niet plotseling of nieuw te zijn.	JenV/ IenW/ VWS/OCW/BZK	Gevraagd wordt om hier voor de zorg, universiteiten, hogescholen en VNG snel meer duidelijkheid in te krijgen. Apart contact en overleg met communicatie afdelingen en woordvoerders is mogelijk.
14.	19-03-19	Afstemmen agendering verbod in kerngroep sociale veiligheid 27/3.	IenW/DGPOL	
15.	19-03-19	Afstemming brief EK/TK	JenV/ IenW/ VWS/OCW/BZK	Concept wordt 21-3 rondgezonden met verzoek uiterlijk maandagochtend 25/3 te reageren.